

MHB 1644

VAKOK VILÁGA

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének

42 17
FOLYÓIRATA

Főszerkesztő: Dr. Vas Tibor
A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnöke
Felelős kiadó: Dr. Bódi István főtktár
Szerkesztő: Barna Zoltán

Kiadóhivatal:
Budapest XIV., Május 1. út 47.
Telefon: 210-440

XL. évfolyam

1979. január

ISSN 0209-6765

V A K O K V I L Á G A

a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének folyóirata

Főszerkesztő: dr. Vas Tibor elnök
 Szerkesztő: Barna Zoltán
 Felelős kiadó: dr. Bódi István
 Kiadóhivatal: 1146. Budapest, Május 1 ut 47.
 Telefon: 210-440

T a r t a l o m j e g y z é k

	old.
Ünnepi küldöttközgyűlés	2
Barna Zoltán: Sajtóértekezlet szövetségünkben az intézmény fennállásának 60. évfordulója alkalmából	6
Beszámoló a megyei szervezetek 1978. évi ünnepi taggyűléseiről	8
Dr. Vas Tibor: Jelentés a Vakok Jóléti Világszervezete Európai Regionális Bizottságának IX. prágai közgyűléséről /1978.nov.14-19./	20
Megeyi Szervezeteink életéből	23
Szemerédi István: Szót kérek munkatigyben	26
Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat	
Módosítások öröklési jogunkban	27
Kuminka Györgyné: Uttörőrovat	
Kirándulás Esztergomba	29
Egy kedves levél	29
Közlemény	330
Innen-onnan	30

Ünnepi küldöttközgyűlés

Szövetségünk fenállásának 60-ik évfordulója alkalmából 1978. december 3-án, vasárnap mintegy 120 küldött és számos meghívott vendég jelenlétében budapesti székházunkban ünnepi küldöttközgyűlést tartottunk.

Az eseményen megjelent:

Dr. Juszt Lajos egészségügyi miniszterhelyettes;

Dr. Völgyi Lajos, az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai Főosztályának vezetője;

Ortutay Zsuzsa, a Magyar Vöröskereszt alelnöke;

Dr. Poór Sándor, a Szociális Intézetek Központjának igazgatója;

Dr. József Péter, az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai Főosztályának főelőadója;

Dr. Csabai Lászlóné, a Gyengénlátók Általános Iskolájának és Nevelőotthonának igazgatója.

A szövetség részéről jelen voltak: dr. Vas Tibor elnök, dr. Bódi István főtitkár, Daru Geróné osztályvezető-helyettes, Szemerédi István főelőadó, pártszervezetünk titkára és a Központi Elnökség tagjai.

Dr. Vas Tibor elnök megnyitójában visszatekintett a magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének történetére. A megalakulás időszakát felidézve elmondotta: az első világháború harcaiban sokan veszítették el látásukat, akik már a háború előtt dolgoztak, megfelelő pozícióban voltak és akik nem akarták vállalni azt a sorsot, amely az első világháború előtt a vakok helyzetét jellemezte. Az 1900-as évek elején alakult ugyan egy karitatív egyesület, a Vakokat Gyámolító Országos Egylet. Ez némi jótékonykodást végzett a vakok számára, de igazi megélhetést biztosító foglalkozást nem nyújtott részükre. Az akkori rendszerben a vakokat a szegények sorába osztották be és helyzetükre azok a jogszabályok voltak érvényesek, amelyek a szegényekre vonatkoztak. Többen koldulási engedélyt kaptak, sokan még ezt sem, a gyámolító létesített néhány intézetet és így néhány vakot tényleg elhelyeztek. Dolgoztak, de őket a gyámolító nem tekintette dolgozóknak, hanem gondozottnak, csekély alamizsnát kaptak munkájukért. Ilyen körülmények között fogtak össze a hadirokkant vakok; néhány haladó gondolkodású polgári vak /például néhány önálló kisiparos/, hogy hozzanak létre egy olyan egyesületet, amely a vakokat tömöríti, amely valóban a vakok érdekeit szolgálja. 1918 szeptemberében ült össze az alakuló közgyűlés, majd a polgári demokratikus forradalom kormánya jóváhagyta az egyesület megalakulását és így az megkezdte működését. A szövetség első virágkora a Tanácsköztársaság idejére esik. A Tanácsköztársaság célul tűzte ki azt az alapelvet, amelyet Varga Jenő népbiztos elvtárs hirdetett meg: "A magyar szociálpolitikának arra kell irányulnia, hogy a vakokat munkához juttassa." Dr. Bánó Miklós vak mérnököt nevezték ki a Népbiztosságra és azzal bízták meg, hogy igyekezzék a látássérültek részére munkát teremteni. A Magyar Tanácsköztársaság bukása után ismét szomorú helyzet várt a vakokra. Ujra elvesztették munkalehetőségeiket. A következő évtizedek reakciós és fasiszta kormányai nem sokat törődtek a vakok munkába állításával. A továbbiakban az előadó a vakok két háború közötti helyzetét jellemezte.

"Gyökeresen megváltoztak a körülmények 1945 után" - mondotta dr. Vas Tibor. "Az új kormány hivatalos politikája lett a vakokról való gondoskodás." 1948-ban megalakult a Vakok és Siketnémák Állami Felügyelősége. 1949-ben a 3200-as kormányhatározat kimondta, hogy a vakokról való gondoskodás állami feladat. Ugyanebben az évben megalakult Budapesten az első nemzeti vállalat - mai nevén Fővárosi Kéfé- és Seprőgyártó Vállalat - amely jelenleg is a legtöbb vakot alkalmazza hazánkban. A szombathelyi foglalkoztató is állami vállalattá alakult át. 1953-ban Szegeden életre hívtak egy olyan célvállalatot /a Fonalfeldolgozót/, amelyben különböző fogyatékosok képességük szerint megtalálták azokat a munkalehetőségeket, amelyek között teljesértékű emberként dolgozhatnak. Még

ebben az esztendőben egy népgazdasági határozat felhívta a figyelmet arra, hogy a telefonalközpont-kezelés alkalmas foglalkozás látási fogyatékosok számára, egyre többen helyezkedhettek el ezen a területen is. Végre a 4/1969-es rendelet kötelezővé tette a megfelelő telefonalközpontokban a látássérültek alkalmazását. 1956-ban létrejött Budapesten egy kosárfonó szövetkezet, amely számos sorstársnak nyújt biztos megélhetést. Hangsúlyozta dr. Vas Tibor: "Ma elmondhatjuk, hogy minden munkaképes vak, aki akar dolgozni, munkát kaphat". Aláhuzta annak jelentőségét, hogy egyre több vak dolgozik értelmiségi pályán, de tárgyilagosan megállapította, hogy a látássérültek elhelyezése ezeken a területeken néhány helyen nehézségekbe ütközik. Kiemelte: "Szövetségünk ma elsőrendű feladatának tekintti, hogy tovább küzdjön a látási fogyatékosok társadalmi integrációjáért". Külön kiemelte az 1032/1971-es kormányhatározatot, amely bevezette a vakok személyi járadékát. Hangsúlyozta: "Feladatunk kettős. Egyrészt a társadalom felvilágosítása és meggyőzése, hogy a látási fogyatékosban éppen olyan embert lásson, mint a többi polgártársban, ne sajnálja, de ne is csodálja őt. Tagságunk felé az a feladatunk, hogy formáljuk szocialista tudatukat, értessük meg velük, hogy a munka az integráció alapja, értessük meg velük azt is, hogy a jogokkal a kötelességek együtt járnak. Szocialista társadalmunk, Pártunk és Kormányunk intézkedéseivel messze menő támogatást nyújt a látássérülteknek, joggal elvárja helytállásukat a tanulás, a munka terén."

Befejezésül hangoztatta: "A két világháború meggyőzhetett bennünket arról, hogy hányan veszítették el látásukat a háborúban". ... "Ma, amikor a világon többmillió vak van, aki nem részesül oktatásban, s legegyszerűbb gyógyszerellátásban, akkor évi 400 milliárd dollárt költenek fegyverkezésre. A leszerelés hatalmas összegeket szabadíthatna fel a gyógyítás és a megelőzés céljaira, így lényegesen csökkenti lehetne a világon a vakok számát, mely jelenleg, mintegy negyven millióra tehető".

A beszéd elhangzása után dr. Vas Tibor felolvasta azoknak a névsorát, akiket szövetségünk tiszteletbeli tagjává választott a Központi Elnökség:

Dusek Lajosné, a SZOT szociálpolitikai főtitkára;
Dr. Gosztonyi János, az Oktatási Minisztérium államtitkára;
Illyés Gyuláné dr., a Gyógypedagógiai Főiskola igazgatója;
Jakab Anna, az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai Főosztályának helyettes vezetője;
Dr. Kiss Kálmán, az MRT alelnöke;
Dr. Marcali László, a kulturális miniszter helyettese;
Dr. Méhes József, a Vakok Általános Iskolájának és Nevelőotthonának igazgatója;
Dr. Murányi László, a Televízió munkatársa;
Ortutay Zsuzsa, a Magyar Vöröskereszt alelnöke;
Dr. Pajor Rezső kandidátus, szemészfőorvos;
Dr. Poór Sándor, a SZIK igazgatója;
Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke;
Szkokán Ferenc, a XIV. kerületi Pártbizottság első titkára;
Dr. Völgyi Lajos, az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai Főosztályának vezetője.

A nevek felolvasása után dr. Juszt László miniszterhelyettes tartotta meg ünnepi beszédét. Az egészségügyi kormányzat nevében köszöntötte a küldötteket, a megjelent vendégeket és egyebek között a következőket mondotta: "Az első világháború vérzivatarra többmillió ember halálát okozta, a túlélőknek pedig szenvedést és borzalmat hozott. Ilyen körülmények között jött létre a felelősség és tenniakarás jegyében a Vakok Szövetsége. Felelősség és tenniakarás jellemezte azokat az embereket, akik a szövetség megalakítását kezdeményezték. Az elmúlt hat évtizedben rendkívül gazdag tevékenységre tekinthet vissza az Önök szövetsége. Tanítás, oktatás, a kultúra terjesztése feltételeinek megteremtése mind-mind hoz-

zátartozik eredményeikhez. Az érdekvédelem fontos feladata egyre inkább előtérbe került. A megalakulás utáni évtizedekben rendkívül nagy nehézségek között dolgozott az önkéntes szervezet. Gazdasági alapja jóformán nem volt, ami kevés adódott, elsősorban jótékonyaságból származott. A vakokról való gondoskodás ösztönözte a feladattá csak a felszabadulás után vált. Állami feladat lett tehát a szövetség és a vakügyi tevékenység gazdasági meg-alapozása is. Az ország anyagi lehetőségeinek növekedésével egyre több támogatást kapott a szövetség. Ugy vélem, hogy az egyén számára, de a nagyközönség: az ország számára is szinte a legfontosabb dolog, hogy a munkaképes emberek akarataik, tudásuk szerint vegyenek részt hazánk építésében, hiszen a közösséggel való együttélésben a munka jelenti a legtöbbet. A munka az, amely az embert minden más élőlénytől megkülönbözteti és az ebben való részvétel, az ehhez szükséges feltételek megteremtése rendkívüli jelentőséggel bír. A visszatekintés során szólni kell arról is, hogy a szövetség tagjainak életében lényeges változás következett be az elmúlt években. Az anyagi biztonság, a személyi, a családi feltételek jobb megteremtésében gyorsan haladt előre az ország. A személyi járadék 1971. évi bevezetése biztosította valamennyi látássérült számára a megfelelő életfeltételeket. Az állam pénzügyi támogatása - a lehetőségekkel összhangban - segíti mindennapi életünket.

"... Az, hogy ma közel 20.000 tag aktívan vesz részt a szövetség tevékenységében, az, hogy 3000 ember munkáját szervezték meg, szakmát adtak a kezükbe, talán ezek a szavak azok, amelyek mintegy összegezést adhatják a szövetség 6 évtizedes működésének. További eredményes munkájukhoz jó egészséget kívánok magam és az Egészségügyi Minisztérium nevében."

A miniszterhelyettes a beszéd után a szövetség kiemelkedő aktivistáinak az Elnöki Tanács és az Egészségügyi Miniszter elvtárs által adományozott kitüntetésekét nyújtotta át. Az Elnöki Tanács Gerdelics Ferenc főelőadónak a Munka Érdemrend bronz fokozatát; Sidó Endrének, a szövetség Nógrád megyei szervezete titkárának a Munka Érdemrend bronz fokozatát adományozta.

Az Egészségügyi Miniszter elvtárs Kiváló Munkáért kitüntetésben részesítette Csengeri Józsefet, szövetségünk Hajdu-Bihar megyei szervezetének titkárákat.

Az Egészségügyi Miniszter elvtárs Miniszteri Dicséretben részesítette dr. Szabó Károlyt, a Vakok szombathelyi Állami Intézetének igazgatóját; dr. Jáksó Lászlót, a Szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat igazgatóját /mindketten a Központi Elnökség tagjai/; Boros András, Károlyi Margit és Nagy Árpádné /a Homérosz Kórus tagjai/ ugyancsak Miniszteri Dicséretben részesültek.

A kitüntetések átadása után dr. Bódi István, szövetségünk főtitkára tartotta meg referátumát, melyben rövid történeti áttekintés után elsősorban a szervezeti fejlődéssel foglalkozott, amely intézményünk életében az 1950-es évektől napjainkig tart.

"1953-tól rendre megindult az akkor Helyi Csoportnak, ma pedig Megyei Szervezetnek nevezett egységek létrehozása. Eppen idén ünnepelte két megyei szervezetünk - a Borsód-Abauj-Zemplén megyei és a Hajdu-Bihar megyei - működésének 25 éves fennállását. A szövetség taglétszáma - elsősorban a vidéki szervezések eredményeképpen - nagymértékben gyarapodott. A foglalkoztatottak száma annak megfelelően növekedett, ahogy a vidéken élő munkaképes vakokat megtalálta a szövetség vezetősége és a tagok sorába szervezte. 1966-ra érkezett el az az idő hazánkban, amikor az ország mind a 19 megyéjében létrejöttek a megyei szervezetek. A legnagyobb szervezetek működésének megindulásával azt is felismerte a szövetség, hogy még a megyék sem képesek a tagság összefogására, ezért egy régebbi elnökségi határozat értelmében megkezdődött a megyéken belül - ahol ennek személyi és tárgyi feltételei megvoltak - az ugynevezett körzeti csoportok szervezése. Jelenleg az ország területén 37 ilyen működik, ezek a megyei szervezetek munkáját hathatósan segítik.

A taglétszám alakulása figyelemre méltó képet mutat. A nagyarányú szervező munka eredményeképpen 1970. január elsején mintegy 10 és fél ezer tagot számlált a szövetség, ekkor mindenki úgy érezte, hogy a tagszervező munka lényegében befejeződött. A személyi járadék bevezetése új lendületet adott a tagszervezésnek, bár mint ismeretes, a szövetségi tagság nem előfeltétele a személyi járadék folyósításának. Mégis nagyon sokan úgy érezték, hogy közöttünk a helyük, így történhetett az, hogy 1976-ban a taglétszámunkat 17 ezerrel zártuk, ma pedig - mint az előre elküldött írásos beszámolóban is olvasható - az 1978. szeptember 30-i adatok szerint 19.244 sorstárs tartozik intézményünkhöz. Ám tennivalónk továbbra is akad bőven, hiszen országunkban mintegy 34.000 látássérült részesül személyi járadékban. Elsősorban a gyengénlátók beszerzése terén vannak fontos teendőink, róluk nincsenek pontos adataink, de számuk igen jelentős. A gyengénlátók részaránya jelenleg alig éri el tagságunk 10 százalékát. A szövetség taglétszáma gyarapodott, így az egészségügyi kormányzat segítségével a Magyar Szocialista Munkás Párt Központi Bizottságának mindenkor érvényesülő támogatásával a tagokról való gondoskodást is fejleszthettük. Ma jelentékeny segítséget tudunk nyújtani a képzésben, a munkába állításban, a tagok kulturális ellátásában és a szociális gondoskodás terén" ...

"... A szövetség balatonboglári üdülője köztudottan kevés férőhellyel rendelkezik, mindössze 45 személyt tudunk egy időben elhelyezni. A szövetség és a Nótanács kérésére a Szakszervezetek Országos Tanácsa megértéssel támogatta ügyünket, így 1979-re kétszáz beutalót bocsájtott rendelkezésünkre gyógyhelyekre és általános üdülőkhöz"...

Az intézmény jövőbeli terveiről egyebek között a következőket mondta a főtitkár: "A látó emberével egyenértékű munkához, az oktatásban való részvételhez sok vakügyi segédeszközre van szükség. Célunk, hogy a látássérültek segédeszköz-ellátását minél magasabb színvonalon valósítsuk meg. Ismeretes, hogy a szövetség már eddig is számos segédeszköz-ellátási akciót szervezett. Azt szeretnénk, hogy az egészségügyi kormányzat segítségével a segédeszköz-ellátást egyfelől bővíthessük, másfelől folyamatosabbá tegyük"...

Kérte a főtitkár a jelenlévő miniszterhelyettes elvtársat és az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai Főosztályának vezetőjét, legyen segítségünkre abban, hogy a segédeszköz-ellátást a szövetség valóban minél eredményesebben valósíthassa meg. Meleg szavakkal mondott köszönetet azért a mindennapos és sokoldalú támogatásért, amit az Egészségügyi Minisztériumtól kapott és kap a szövetség. Felhívta a figyelmet arra, hogy a további tagszervezésnek és az ennek eredményeképpen megnövekedő taglétszámnak anyagi kihatásai is vannak, így a további támogatásnak fokozott jelentősége van.

Ünnepi beszédét a következő mondatokkal fejezte be a főtitkár: Abban, hogy ez a szövetség a mai eredményekről számot adhat, hogy a hat évtizednek ilyen méltó ünneplésére jöhettünk össze, része van önöknek, része van sok kiváló személyiségnek, akik szerte az országban sorstársainkért lelkesen tevékenykednek és részük van a korábban működő - bátran mondhatjuk - nagyszerű elődöknek, akik áldozatos munkával sok-sok igyekezettel és nagy szeretettel a vakügy elkötelezettjeiként Magyarországon sokat tettek azért, hogy a szövetség egy olyan intézménnyé fejlődjék, amilyenről ma képet adhattunk.

Az ünnepi alkalom fényét emelte az a műsor, melyben elsőként Bodor Tibor színművész Váczi Mihály Százhuszat verő szív és Még nem elég című költeményeit szavalta el kirobbanó sikerrel. A versek után a Peskó György vezette Homérosz Kórus lépett pódiumra. Műsoruk első részében Hasler: Ünnepre jöttünk című kompozíciója és Schumann háromtételű Spanyol szvitje szerepelt. József Attila: Tél c. versét először Király Margit tolmácsolásában hallgatta meg a közönség, majd a költemény Udvardi László megzenésítésében a kórus előadásában csendült fel. Egy néger spirituálé - Nagy

Árpádné énekszólójával - jól illeszkedett az együttes programjának második részébe, mely Bárdos Lajos Tréfás házassító című lendületes kórusművével ért véget. A közönség meleg ünneplését Bárdos: Dana-dana című művével köszönte meg az énekkar.

A küldöttek, szövetségünk vezetősége és a meghívott vendégek joggal érezhették azt, hogy az intézmény fennállásának 60-ik évfordulóját ezzel a találkozással méltóképpen ünnepeltük meg.

- . -

Barna Zoltán:

Sajtóértekezlet szövetségünkben az intézmény
fennállásának 60. évfordulója alkalmából

Számos budapesti és vidéki napilap szerkesztésge kapott meghívót az ünnepi sajtókonferenciára, amelyet 1978. november 30-án délelőtt rendeztünk meg budapesti székházunk kis előadótermében. A vendégek sorában egyebek között ott láttuk dr. Mosolygó Dénest, a Magyar Rehabilitációs Társaság elnökét; dr. Göllesz Viktort, a Gyógypedagógiai Főiskola tanszékvezető tanárát; dr. Pálhegyi Ferenc kandidátust, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskola tanárát; Csocsán Lászlónét, a Gyógypedagógiai Főiskola adjunktusát; Csabai Lászlónét, a Gyengénlátók Általános Iskolájának és Nevelőotthonának igazgatóját; dr. Holtzer Lórántot, a Központi Fizikai Kutató Intézet mérnökét. Szövetségünk részéről jelen volt a konferencián dr. Vas Tibor elnök, dr. Bódi István főtitkár, Daru Geróné osztályvezető-helyettes; dr. Solymos Gyula, a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat igazgatója; Szemerédi István főelőadó, a szövetség párt-szervezetének titkára és sokan mások. Munkatársaival többek között képviseltette magát a Magyar Távírási Iroda, a Magyar Rádió, a Népszava és a Magyar Hírlap. Lapunk részéről e sorok írója vett részt az eseményen.

Az értekezletet dr. Vas Tibor elnök nyitotta meg, aki az előre elküldött írásos tájékoztatóhoz szóbeli kiegészítést fűzött, foglalkozott a szövetség történetével, az intézmény megalakulásának időszakával, folyóiratunk 39 év előtti megindulásának körülményeivel, a szövetség 1945 utáni fejlődésével, eredményeivel és jövőbeli terveivel.

A kibontakozott széleskörű vitát Molnár Klára újságírónak, a Népszava munkatársának kérdései indították el, melyek elsősorban a látássérültek újabb munkalehetőségeire vonatkoztak.

A témához igen sokan szóltak hozzá, számos kül- és belföldi tapasztalatot felsorakoztatva és jó néhány problémát is - többek között a segédeszköz-kérdést - felszínre hozva. Különleges hangsúlyt kapott a vakág megelőzése. A konferencián - mint a cikkünk elején lévő felsorolásból is kitűnik - számos kiváló, a különböző koru látássérültek nevelését, oktatását jól ismerő szakember is jelen volt, így a látási fogyatékosok nevelése, képzése, szakmára történő oktatása igen fontos helyet kapott az eszmecsereben.

Dr. Holczer Lóránt, a KFKI mérnökének kérdései nyomán a vak programozók képzésének és munkabahelyezésének témája is napirendre került. Egyebek között szó volt a rendkívül költséges segédeszközökről és a még kétségtelenül meglévő idegenkedésről a látássérültekkel szemben. Holczer elvtárs bejelentette, hogy intézetük a látási fogyatékosok számára is használható eszközt dolgozott ki, melyet még 1978-ban bemutatnak a szakembereknek, ezen a bemutatón a számítástechnikában dolgozó sorstársak megjelenésére is számítanak.

Sok hozzászólás után a jól sikerült sajtókonferencia dr. Vas Tibor elnök zárógondolataival ért véget.

A szövetség vezetőségének, a meghívott vendégeknek és a szakembereknek, valamint a sajtó képviselőinek találkozója nyomán számos cikk és riport látott napvilágot a sajtóban, a Magyar Rádió pedig a november 30-i Déli Krónikában adott hirt az eseményről.

- . -

Szövetségünk fennállásának 60. évfordulója alkalmából,
Központi Elnökségünk az alábbi személyeknek adományozott
Braille- emlékérmét:

Békés megye:

1. Gulyás Béláné nyugdíjas, pártolótag, Békéscsaba.
2. Vida András nyugdíjas, pártolótag, Békéscsaba.

Borsod megye:

3. Bodonyi Antal társadalmi aktiva, Miskolc
4. Farkas Sándor nyugdíjas, Miskolc
5. Dr. Gát György megyei szemész főorvos, Miskolc
6. Réti Nagy Pál elnökségi tag, Edelény
7. Somogyi Antalné, társadalmi aktiva, Miskolc

Budapest és Pest megye:

8. Dr. Annau Ella, szemorvos, klinikai tanársegéd
  9. Frös Pál, a Sportkör sakkozója
  10. Ertl Sándorné, a kézimunka szakkör vezetője
  11. Gaál József nyugdíjas
  12. Gál Flóriánné hangképző tanár
  13. Garamvölgyi Károlyné pártolótag
  14. Horváth Imre rendőrszázados
  15. Józsa Sándor, a Sportfelügyelőség vezetője
  16. Kovács Oszkár zenekari és énekkari tag
  17. Kirner Gusztáv zenekari tag
  18. Lőrincz Józsefné, a Homérosz kórus tagja
  19. Dr. Molnár Antal vállalati jogász
  20. Molnár Béla tanár
  21. Németh Tamás zongoraművész
  22. Paska Istvánné telefonkezelő
  23. Péczka János sportköri tag
  24. Feskó György karnagy
  25. Révész Kálmán nyugdíjas tanár
  26. Szappanos Dezsőné intézeti vezető ápolónő
  27. Dr. Trux Erzsébet szemorvos, adjunktus
  28. Zsolnay Ágoston tanár, zenekarvezető
- Valamennyien budapesti lakosok

Csongrád megye:

29. Kecskeméti Sarolta, a szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat szakszervezeti titkára, Szeged

Fejér megye:

30. Hutzler Gyula nyugdíjas, pártolótag, Székesfehérvár
31. Winter Antal telefonkezelő, Székesfehérvár

Győr-Sopron megye:

32. Felszeghy Pál, a megyei szervezet elnöke, Győr.
33. Fetti Ilona társadalmi aktiva, Magyaróvár
34. Nagy Ernő, a megyei szervezet titkára, Győr

Hajdu-Bihar megye:

35. Bartha Gyula társadalmi aktiva
36. Csanádi József elnökségi tag
37. Donkó Jenő társadalmi aktiva
38. Kincses Gyula, a Gyengénlátók Iskolájának igazgatója
39. Markella István elnökségi tag
40. Néray Lajosné társadalmi aktiva
41. Rózsa Dezső elnökségi tag
42. Szuromi Sándor társadalmi aktiva

43. Tóth Ilona társadalmi aktiva
44. Dr. Veres Sándor, a Hajdú-Bihar megyei Tanács szociálpolitikai csoportvezetője
Valamennyien debreceni lakosok

Heves megye:

45. Dr. Édner Béláné szemész főorvos
46. Gere István, a Vöröskereszt megyei Szervezetének titkára
47. Kozák Lászlóné, a szervezet adminisztrátora
Valamennyien egri lakosok

Komárom megye:

48. A Korányi Sándor szocialista brigád tagjai, Tatabánya-Ujváros
49. Dr. Somogyi Irén szemész főorvos, Tatabánya-Ujváros

Nógrád megye:

50. Gyurcsek Aladárné, a Vakok berceli Állami Otthonának ápolónője, Bercel
51. Jancsó Istvánné, a Vakok berceli Állami Otthonának főnővére, Bercel

Szabolcs-Szatmár megye:

52. Bessenyei Ferenc társadalmi aktiva
53. Hargitay Jánosné társadalmi aktiva.
54. Jakab Bertalan társadalmi aktiva
55. Molnár Zoltánné társadalmi aktiva
Valamennyien nyíregyházi lakosok

Tolna megye:

56. Haáz János társadalmi aktiva, Paks
57. Kovács Máttyás társadalmi aktiva, Alsónyék Kültelek

Veszprém megye:

58. Purth Zsuzsanna szociálpolitikai főelőadó, Keszthely

Zala megye:

59. Illés Imre, a megyei szervezet titkára, Nagykanizsa
60. Szlivka Sámuelné, a megyei szervezet adminisztrátora.

- . -

Beszámoló a megyei szervezetek 1978. évi ünnepi taggyűléseiről

A múlt évihez hasonlóan - egy külön füzetben adunk rövid tájékoztatást valamennyi megyei taggyűlésről. Tudjuk, hogy megyei szervezeteink elnökségei kíváncsian várják a tájékoztatót, mert egy kissé munkájuk értékelésének is tartják. Szakmai csoportunk instruktora és a Központi Elnökség képviselői minden taggyűlésen résztvettek, hogy közvetlen kapcsolatot alakítsanak ki a megyei szervezetek elnökségeivel és tagságával. A taggyűlésekről lebonyolításuk sorrendjében számolunk be.

Heves megye:

1978. szeptember 1-én tartotta évi rendes taggyűlését a Heves megyei Szervezet Egerben, a Technika Házában. A nagylétszámú tagság mellett ott voltak a város, illetve a megye állami és társadalmi szerveinek képviselői.

A kedves műsor után Fodor Jánosné elnök üdvözölte a megjelent tagságot és a vendégeket. A Központ képviselőjében dr. Bódi István főtítkár és Joódy Anna, a megyei szervezet instruktora vett részt a taggyűlésen.

Dr. Bódi István főtitkár ünnepi beszédében visszatekintést adott az eltelt 60 esztendőről, amelynek tevékenysége és eredményei jelentősek.

Hanuszka József a megyei szervezet egyéves munkájáról számolt be. Az Elnökség felosztotta a reszortokat, négy bizottság segítette a munkát, 1977-ben a 66 területi megbízott 1211 látogatást végzett. A látogatást mindig szívesen fogadták. A jelenlegi taglétszám 653 fő. A szervezet régi nagy gondja a megfelelő helyiség kialakítása, az év elején megoldódott. Az új helyiség azonban gyakran - egy-egy nagyobb rendezvény alkalmával - már most kicsinek bizonyul. A helyi tanácsok szakigazgatási szerveivel a megyei szervezet kapcsolata megfelelő, minden segítséget megkap.

A titkár értékes, tartalmas beszámolóját hozzászólások követték. Ezután került sor a szövetség fennállásának 60. évfordulója alkalmából a Braille-émlékérmek átadására. A tagok és pártoló tagok közül a családlátogatásban, a tagszervezésben és a szervezet kulturális tevékenységében való aktív részvételért, 27-en emléklapot kaptak.

Az ünnepélyes taggyűlés befejezése után a megyei szervezet helyiségeiben vendégül látták a résztvevőket.

Csongrád megye:

Már szinte hagyománynak számít, hogy a Csongrád megyei szervezet taggyűlésének színhelye a szegedi Vakok Állami Intézetének udvara. Szeptember 4-én, szűz őszi időben került sor az idei - ünnepi - taggyűlésre. Már a szépen dekorált emelvény jelezte, hogy a mostani a megszokottnál ünnepélyesebb taggyűlés lesz. Az előkészületek közös munkája a Fonalfeldolgozó Vállalat, az Intézet és a megyei szervezet közötti jó kapcsolatot ismét igazolta. A megyéből és a városból érkező tagtársakat az intézet gondozónői és a Vállalat KISZ-fiataljai fogadták és kísérték a taggyűlés színhelyére.

Dr. Jáksó László, a megyei szervezet elnöke nyitotta meg az értekezletet és üdvözölte a vendégeket: Masánszki Józsefné intézeti igazgatót, dr. Bódi István főtitkárt, Dohány Lászlónét, a Megyei Tanács és dr. Zlatarov Sztójcsinét, a szegedi Városi Tanács képviselőjét, Királyházinét, a Vállalat párttitkárát, Kecskeméti Saroltát, a Vállalat szakszervezeti titkárát.

A megnyitót rövid műsor követte. az intézet énekkara népdalokat és mozgalmi dalokat adott elő, Klimász Sándorné Petőfi Sándor: "Itt van az ősz" című versét, Rózsahegyi Sándor pedig Heltai Jenő: "Üzen az ősz" c. versét szavalta. Valamennyi műsorszám szép sikert aratott. Az énekkar programját összeállította és vezényelte Batári Sándor karnagy. A jól összeállított műsor a kulturocsoport fejlődéséről tanuskodott.

Szövetségünk fennállásának 60. évfordulója alkalmából dr. Bódi István főtitkár mondott ünnepi beszédet. Szólt a 60 év alatti tevékenységről, az elért eredményekről. Ismertette, hogy milyen körülmények között alakult meg a Szövetség, hogy a két világháború közötti időszakban milyen nehézségekkel kellett megküzdeni. Hangsúlyozta, hogy az egyenletes fejlődés csak a felszabadulás után következhetett be. Erre az időszakra esik a szövetség eredményes munkájának legnagyobb része.

A főtitkár az ünnep kapcsán kitüntetéseket, Braille-émlékérmeket és emléklapokat adott át azoknak, akik a megyei szervezet munkájában tevékenyen résztvettek.

Dr. Jáksó László elnök kül- és belpolitikai beszámolója után került sor a titkári referátumra, amelyet Suti Lajos elvtárs mondott el. Az egyéves munkáról átfogó, részletes tájékoztatót hallott a tagság. A tagszervezésben csak nagyon lassan tudnak eredményt elérni. Jelenlegi taglétszámuk 764. A szentesi és makói körzetekben jól folyik a munka, a hódmezővásárhelyi körzet megalakulására rövidesen sor kerül. A családlátogatást rendszeresen végzik, a megyében igen sok az idős, beteg és mozgásképtelen vak, akiknek ellátása, gondozása rendszeres munkát igényel. Ebben a tanácsok szociálpolitikai csoportjai nyújtanak segítséget. A megyei szervezet kulturális tevékenysége is fejlődik. A Homérosz Énekkar szegedi

hangversenyót jól megszervezték; köszönetet mondott mindazoknak, akik segítséget nyújtottak e munka elvégzéséhez. A közös kirándulások gazdag élményt jelentenek a résztvevőknek.

Suti Lajos titkár beszámolóját a tagság elfogadta. Tizenegy hozzászóló mondta el véleményét a megyei szervezet és a központ munkájáról. A hozzászólók zömmel közérdekű kérdésekkel foglalkoztak, de néhány bíráló megjegyzés is elhangzott. A felvetett kérdésekre a központ részéről a megyei szervezet instruktora adott választ. Az ünnepi taggyűlés az elnök zárszavával ért véget. A legkorábban megalakított Csongrád megyei Szervezetünk jövőre ünnepi fennállásának 30. évfordulóját, amelynek megünnepléséhez a Központ segítségét kérték.

Békés megye:

Még szeptember 4-én átutaztunk Szegedről Békéscsabára, ahol este találkoztunk a megyei szervezet elnökségével és szakmai kérdésekről tanácskoztunk. A Békés megyei Szervezet taggyűlésére 1978. szeptember 5-én került sor a Szabadság Mozi helyiségében.

Az ünnepi taggyűlésre a megyéből és a városból kb. 640-en jöttek össze. A Központi Elnökséget dr. Bódi István főtitkár és Szemerédi István instruktorképviselte, az orosházi Tanács VB. Egészségügyi Osztályáról pedig Náfrádi Mihályné osztályvezető volt jelen.

A z ünnepi taggyűlést Kiss István elnök nyitotta meg, majd a kulturocsoport műdalokat és népdalokat adott elő, szólót énekelt Juhász László. A tagság a műsort nagy tetszéssel fogadta.

Az ünnepi beszédet a megyei szervezet instruktora, Szemerédi István mondta el. Ezt követően dr. Bódi István főtitkár átadta a kitüntetések, emléklapokat azoknak, akik hosszú időn keresztül kiemelkedő munkát fejtettek ki és mindenkor segítségére voltak a megyei szervezetnek.

Kiss István elnök kül- és belpolitikai beszámolójában, többek között, foglalkozott a helsinki értekezlet óta kialakult nemzetközi helyzettel és az ennek folytatásaként megtartott belgrádi értekezlet jelentőségével. Foglalkozott hazánk belpolitikai kérdéseivel is.

Vantara András titkár a megyei szervezet elnökségének beszámolóját ismertette. Részletesen foglalkozott az elmúlt esztendő munkájával. A feladatok teljesítéséből is kitűnik, hogy az Elnökség kollektív munkát végez, különösen jól működnek a megyei szervezet körzeti csoportjai, ahol rendszeres összejöveteleket is tartanak. Rendszeresen végzi munkáját a kulturocsoport is, amelyet Nádai József nagy lelkesedéssel irányít. Turista szakosztályuk még külföldi cserélatogatásra is vállalkozott.

Vantara András hangsúlyozta a beszámolóban, hogy nagyon hasznosak voltak a tapasztalatcsere-összejövetelek, ahol instrukciókat kaptak a körzeti csoportok vezetői a munka elvégzéséhez.

Az elnökség beszámolójához tizennégyen szóltak hozzá. Többen foglalkoztak a fehér bot viselésének fontosságával, néhányan rossz lakáshelyzetük megoldásához kérték a szervezet segítségét, voltak, akik megköszönték a megyei szervezet gondoskodását. Dr. Bódi István főtitkár, bekapcsolódva a hozzászólásokba, értékelte a megyei szervezet munkáját, kiemelte, hogy jónak tartja a családlátogatások megszervezését, majd néhány kérdésre válaszolt. A felszólalóknak Vantara András adott kimerítő választ. Az ünnepi taggyűlés jó hangulatban ért véget.

Szabolcs-Szatmár megye:

Az ország második legnagyobb megyei szervezeténél 1978. szeptember 9-én került sor az ünnepi taggyűlésre. Nyíregyházán a Krudy-Filmszínházba jöttek össze a tagok - mintegy 300-an -, hogy résztvegyenek az ünnepi eseményen. Uttörők kísérték helyükre a sorstársakat. A gyermekek segítségnyújtásának Szabolcsban van a legrébebben kialakult gyakorlata. Az értekezlet előtt műsor szórakoztatta az egybegyűlteket. Énekszámok, szavalatok, zeneszámok váltogatták egymást. A műsorban résztvevő szereplők produkcióit

tagságunk nagy tapssal jutalmazta, utána Klepács András elnök megnyitotta a taggyűlést. Üdvözölte a vendégeket és a tagságot. Központunkat dr. Vas Tibor professzor, a Szövetség elnöke, dr. Bódi István főtitkár, Szemerédi István, a megyei szervezet instruktora képviselte. De megjelentek a Megyei, a Városi Tanács Szociálpolitikai Osztályának vezetői is, mindazon szervezetek képviselői, amelyekkel megyei szervezetünk jó kapcsolatot tart.

Klepács András elnök felkérte az Országos Béketanács tagját, Albert Antalnét, hogy tartsa meg kül- és belpolitikai tájékoztatóját. A tájékoztató rendkívül hatásos volt és tartalmazta mindazokat a nemzetközi törekvéseket, amelyek a békéért folyó küzdelemben kialakultak. A tagság a politikai előadást nagy tetszéssel fogadta.

Ezután dr. Vas Tibor professzor, a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnöke mondott ünnepi beszédet Szövetségünk fenállásának 60. évfordulója alkalmából. Az ünnepi beszéd nagyon szemléletesen és részletesen áttekintette a hat évtizedes tevékenységet, a vakügy fejlődésében bekövetkezett változásokat és eredményeket. Szólt a jövő feladatairól is.

Varró János, a megyei szervezet titkára tájékoztatta a tagságot az elnökség egyéves munkájáról. A részletes beszámolóból kitűnt, hogy az ország második legnagyobb szervezetében komoly, következetes munka folyik. Megoldják mindazokat a feladatokat, melyeket a központtól kapnak. Az eredmények közül kiemeljük, hogy munkára váró nincs, mindenki dolgozik, aki dolgozni akar. Rendszeres kultur- és sport-tevékenységet folytatnak. Irányítják és ellenőrzik körzeti csoportjaik munkáját. A körzeti csoportok is rendszeresen megtartják a tag-összejöveteleket, meghallgatják a hozzájuk forduló sorstársak gondjait, intézkedéseikkel igyekeznek megkönnyíteni életüket.

A beszámolóhoz sokan szóltak hozzá. A hozzászólások azzal foglalkoztak, hogyan lehetne a munkát még eredményesebben elvégezni, többen felajánlották segítségüket is, mint például Fazekas László építésszámológép, aki a balatonboglári üdülő felújításában, esetleg tervek készítésében tudna segíteni.

A felszólalásokra Varró János titkár adta meg a választ, az elnök, Klepács András pedig felkérte dr. Bódi István főtitkárt a kitüntetések átadására. A főtitkár néhány értékelő mondat kíséretében gratulált a kitüntetetteknek és a Braille-érmeket, emléklapokat kiosztotta.

Végezetül az elnökség kiegészítésére került sor, mert Bálint András és Kántor János tisztségükről lemondtak, helyettük a két póttag, Barát Gyuláné és Molnár Zoltán került megválasztásra, a két új póttag Fegyveres Zoltánné és Illés Endre lett.

Az aktív ünnepi taggyűlés jó hangulatban ért véget.

Hajdu-Bihar megye:

Időrendben a következő - kétszeresen is ünnepi - taggyűlésre 1978. szeptember 10-én Debrecenben, az Arany Bika szálló Bartók-termében került sor. A Hajdu-Bihar megyei szervezet a szövetség fennállásának 60. évfordulója mellett a szervezet 25 éves fennállását is ünnepli. Az Arany Bika szálló Bartók-termét zsufolásig megtöltötte a városból és megyéből érkező tagság. A terebben ünnepi hangulat uralkodott. A Központi Elnökséget dr. Vas Tibor elnök, dr. Bódi István főtitkár, Szemerédi István, a megyei szervezet instruktora képviselte. Ott volt a Városi Tanács képviselőjében Deák László szociálpolitikai csoportvezető, a Megyei Tanács részéről dr. Veres Sándor szociálpolitikai csoportvezető; Tamaskó Sándor a debreceni Vakok Állami Intézetének igazgatója; Kincses Gyula, a Gyengénlátók Általános Iskolájának és Nevelőotthonának igazgatója, Némethy Paula, a Városi Pártbizottság képviselője és még sok meghívott kedves vendég.

Csanády József műsorközlő üdvözölte a meghívottakat, majd rövid műsor következett. Németh Tamás zongoraművész, zongorajátékát nagy tetszéssel fogadta a közönség. A Csokonai Színház művésznője, Molnár Éva Karinty

Frigyes: Előszó c. versét adta elő nagy sikert aratva. Széll Katalin magyar nótákat énekelt Jeremiás Béla zenekarának kíséretével. A szépen előadott dalok a jó hangulatot fokozták.

Földesi István elnök köszöntötte a vendégeket és a megjelent tagokat és felkérte Szemerédi István instruktort, hogy az ünnepi taggyűlést vezesse le, Szemerédi István a megtisztelő feladatot vállalta, majd felkérte dr. Vas Tibor professzort, hogy tartsa meg az ünnepi beszédet.

Dr. Vas Tibor ünnepi beszédében rámutatott a Szövetség munkájának jelentőségére, ismertette a megalakulás körülményeit, vázolta a hat évtizedes tevékenységet. Mai feladatainkról szólva hangsúlyozta az oktatás, a képzés, a munkába helyezés fontosságát és kifejtette, hogy az összes szociálpolitikával kapcsolatos kérdés, a vakügy következetes fejlődése annak köszönhető, hogy államunktól, kormányunktól mindenkor megkaptuk a megfelelő támogatást.

A megyei szervezet negyedszázados munkájáról Rózsa Dezső tartott átfogó, részletes beszámolót. A negyedszázad a vakügy fejlődésének kiemelkedő szakasza, mert a sorra megalakult megyei szervezetek ugyan kezdetben sok nehézséggel küzdöttek, de sok-sok lelkesedéssel elindították azt a munkát, amely gazdag eredményeket hozott. Az első taggyűlés óta megsokszorozódott a taglétszám és fel sem lehet sorolni, hogy mennyiféle problémát kellett megoldani. A megyei szervezet tevékenységében talán a legértékesebb az, hogy kezdeményező jellegű. Hiszen Debrecenben szerveződött meg a kárpitósi tanulók képzése, Debrecenben készítették az első magyar Braille-táblákat és még lehetne sorolni néhány olyan kezdeményezést, amely az egész vakügy számára eredményes volt. Negyedszázados tevékenységük során sok jóbarátot szereztek, jó kapcsolatokat alakítottak ki a Városi, Megyei Tanácsokkal, szervekkel. Nagyon sokszor segítségükre sietnek a Magyar Gördülőcsapágy Művek szocialista brigádjai is. Mai feladataik teljesítése lelkes, áldozatkész munkának az eredménye. A feladatok teljesítésének megszervezése és maradéktalan teljesítése elsősorban a megyei szervezet titkárának, Csengeri Józsefnek és feleségének köszönhető, akik a megalakulás óta fáradhatatlanul végzik ezen a területen munkájukat.

Ezután a kitüntetések átadására került sor. Dr. Bódi István főtitkár meleg szavakkal adta át a Szövetség kitüntetését, a Braille-émlékermeket és az emléklapokat azoknak, akik rendszeresen, hosszú időn keresztül segítettek a megyei szervezet tevékenységét. A megyei szervezet titkára nagy izgalommal készült a jubileumra és bejelentette, hogy a jelenlévő kedves vendégeknek és a sorstársaknak a 25. évforduló alkalmából emléklapok adnak át. A szép kivitelű plaketteket a Magyar Gördülőcsapágy Művek szocialista brigádjai készítették.

A szünet után következtek a hozzászólások. A megjelent vendégek, a Megyei és Városi Tanács képviselői, az intézetek igazgatói, a megyei szervezetek jelenlévő tisztségviselői gratuláltak a fennállásának 25. évfordulóját ünneplő megyei szervezetnek, a további munkához segítségüket, támogatásukat ajánlották fel, sok sikert, eredményes munkát kívántak.

A Csengeri József titkár által jelzett emléklapok kiosztásával ért véget az ünnepi taggyűlés Debrecenben.

Komárom-megye:

A Komárom megyei Szervezet Tatabányán a TIT Székházában 1978. szeptember 11-én, a 60 éves évforduló jegyében tartotta meg évi taggyűlését.

A taggyűlésen a központ képviselőin - dr. Bódi István főtitkár, Daru Geróné osztályvezető helyettes és Kis János, a Fővárosi Kéfé- és Seprűgyártó Vállalat személyzeti vezetője - kívül megjelent dr. Havas Miklós, a Megyei Népfront titkára, Szóda Sándorné a városi Népfront titkára, Mogyorósy Lászlóné és Hajma Mihály a Pártbizottság részéről, dr. Sebestyén Róbertné a Vöröskeresztől, a megyei és városi tanács főelőadói és előadói, valamint Mátételki András ujságíró.

Hamburger József elnök üdvözölte a szövetség és a társadalmi szervek szép számmal megjelent képviselőit, és a mintegy 140 főnyi tagságot.

Az elnöki megnyitót Magyorósi Lászlóné politikai beszámolója követte. Mivel a szövetség ebben az évben ünnepi fennállásának 60. évfordulóját, dr. Bódi István főtitkár beszédében rövid visszatekintést adott a megalakulás körülményeiről, a fejlődésről és a jelenlegi munkáról. Az 1959-ben, Louis Braille születésének 150-ik évfordulója alkalmával alapított Braille-érvek, valamint az emléklapok átadásakor meleg szavakban mondott köszönetet mindazoknak a szocialista brigádoknak és személyeknek, akik munkájukkal segítik a vakögy fejlődését.

Ezt követően Luk János a szervezet titkára beszámolt évi munkájukról.

A beszámoló elhangzása után dr. Havas Miklós, a Hazafias Népfront titkára kért szót. Beszédében kitért arra, hogy eddig is nagy figyelemmel kísérték a szervezet munkáját, de szeretnék, ha az eddig kialakult kapcsolat még szorosabbá válna. A Hazafias Népfront szeretne segítséget nyújtani a tagok számára abban, hogy az élet különböző területein ugyanugy helyt tudjanak állni, mint mások, tájékozottabbak legyenek a politikában, a közélet területén.

Ezután került sor a sorstársak hozzászólásaira. Az itt elhangzott kérdésekre részben dr. Bódi István főtitkár, részben Luk János adott választ.

A taggyűlés délben - a Hazafias Népfront és a Vöröskereszt anyagi támogatásával - a résztvevők megvendégelésével ért véget.

Bács-Kiskun megye:

A Bács-Kiskun megyei Szervezet 1978. szeptember 12-én d.e. 10 órakor, Kecskeméten, a Szakszervezetek Székházában tartotta évi taggyűlését 160 főnyi tagság, a szövetség helyi és központi képviselőinek - Szemerédi István és Pinviczki György - részvételével.

Sibalin József, a megyei szervezet elnöke köszöntötte a taggyűlés résztvevőit, majd megnyitó beszédében tájékoztatást adott az ország gazdasági eredményeiről, beszámolt a rossz időjárási viszonyok ellenére elért jó mezőgazdasági terméseredményekről, a lakásépítési program jelenlegi helyzetéről.

Szemerédi István, a Központi Elnökség képviselője ünnepi beszédében többek között hangsúlyozta: "ahhoz, hogy célkitűzéseinket megvalósíthassuk, szükség van arra, hogy a tagtársak teljes erejükkel segítsék a megyei szervezet vezetőségét, az állam továbbra is támogassa a vakok ügyét, és munkánkat békében végezhessük." Z. Kovács Bertalan titkár beszámolójában szólt a szervezet nehéz helyzetéről. Kevés fiatal aktivista van, s így a kulturcsoportot nem sikerült létrehozni. Turista szakosztály azonban működik, és ebben az évben is nagyon jól sikerült kirándulásokat szerveztek. A települések közti hatalmas távolság és a rossz közlekedés miatt nagyon kevés lehetőség van a tagszervezésre és a családlátogatásra. Az üdülés ebben az évben is problémát jelentett, mert a jelentkezőknek egy egyharmadrésze vehetett részt a balatonboglári üdültetésben.

Szemerédi István megköszönte dr. Bordás Bálintné hosszú időn át végzett fáradtságos munkáját, és átnyújtotta az elismerésről szóló emléklapot.

A titkári beszámolót követő hozzászólásokban Suti Lajos, a Csongrád megyei szervezet titkára felajánlotta segítségét a tagszervezésben.

Fekete Győző telefonkezelő továbbra is vállalta, hogy segítséget nyújt a tagtársak kiképzésében és munkába állításában.

A hozzászólások megválaszolása után Sibalin József az ülést bezárta.

Győr-Sopron megye:

1978. szeptember 14-én, a Rába Művelődési Központ nagytermében tartotta évi taggyűlését a Győr-Sopron megyei szervezet. A tagság érdeklődését mutatja, hogy kb. 300-an jelentek meg a taggyűlésen, amely jól szervezett, magas színvonalú volt.

Az ünnepi hangulat megteremtéséhez hozzájárult a szervezet kultur-csoportjának programja.

A szövetség fennállásának 60. évfordulójáról tartott megemlékezést Szemerédi István, a Központi Elnökség képviselője, majd a megyei szervezet titkára, Nagy Ernő számolt be a szervezet egyéves tevékenységéről. A munka színvonalát emelte az új helyiség, amit 1977-ben adtak át a szervezetnek, és amely tágasabb az előzőnél, így alkalmasabb a klubösszejövetelek megtartására.

A tagszervezés, a családlátogatás eredményesen folyik a megyében, főleg a vak sorstársak esetében. Ugyanez a gyengénlátók szervezéséről már nem mondható el. Gyakran idegenkedéssel fogadják a látogatót, előítéleteik vannak a szövetséggel szemben. Saját maguk állapotát sem érzik olyan súlyosnak, hogy az indokolná a szövetségi tagságot.

A megyei szervezet mindig fontos feladatának tekinti a tagokkal való törődést, életük könnyebbé tételét, helyzetük javítását, a törődést az egyedül élő, idős sorstársakkal; a családlátogatások erre lehetőséget adnak. Olyan esetben, amikor az idős ember otthoni ellátása, gondozása nem biztosítható megnyugtató módon, kezdeményezik szociális otthonba való elhelyezését. Sokan idegenkednek a szociális otthontól, nem szívesen adják fel függetlenségüket. A munkába helyezések során azt tapasztalták, hogy a munkahelyek idegenkednek látássérült dolgozók alkalmazásától.

A szervezet kultur munkájának hagyományai vannak a megyében. Idén lehetőségük volt arra, hogy a megye határain túl is bemutatkozzanak. Rendszeres klubösszejöveteleket tartanak, megemlékeznek a társadalmi, állami ünnepekről. A balatonboglári üdülőt kedvelik a sorstársak, csak szeretnék, ha az üdülési lehetőségek bővülnének, mert kevés a jelenlegi férőhely.

A titkári beszámoló után hozzászólások következtek, majd Szemerédi István Braille-emlékérmeket nyújtott át. Emléklappal 16 személynek köszönték meg a szervezetnek adott önzetlen segítségüket. Az érme és az emléklapok átadása után Felszeghy Pál az ünnepi taggyűlést bezárta.

Fejér-megye:

1978. szeptember 17-én, vasárnap d.e. 9 órakor a Pintér Károly Művelődési Otthon nagytermében tartotta a Fejér megyei Szervezet ünnepi taggyűlését.

A megyei szervezet elnöke, Hutzler Gyula szeretettel köszöntötte a Központ képviselőit, Zichó Józsefet, a Központi Elnökség tagját és Vigh Jánosné instruktort, Varga József újságíró és a termet zsúfolásig megtöltő tagságot és megnyitotta a taggyűlést.

A 35 perces műsor keretében Demeter Magdolna kellemes gitármuzsikát játszott, a szavalatok elhangzása után a Vasvári Pál gimnázium kamarakórusa madrigálokat adott elő; a kulturműsor Karinthy Frigyes vidám szatirájával zárult.

A VIDEOTON Gyár KISZ Bizottságának képviselője - Sipos Endre elvtárs - rövid politikai előadást tartott.

Zichó József elvtárs a szövetség fennállásának 60. évfordulója alkalmából ünnepi beszédet mondott, melyben ismertette a kezdeti nehézségeket, a fokozatosan elért eredményeket, és a jelenlegi tevékenységet. A Braille érme és az emléklapok kiosztásakor köszönetet mondott mindazoknak, akik áldozatos munkájukkal segítik a Szövetséget.

A rövid szünetben diáklányok tiszórai csomagokat osztottak szét a résztvevőknek, majd Gibba Andor elvtárs, a megyei szervezet titkára tájékoztatást adott az elmúlt időszakban végzett munkáról. Nagy örömmel közölte, hogy nagyon szép, műemlék épületben lévő, új helyiségbe költözött a szervezet. Még ebben az évben sikerült az igényeknek megfelelően, izlésesen berendezni. Ezzel lehetőség nyílt arra, hogy a tagok ne csak ügyesbajos dolguk elintézésére végezték keressék fel az irodát, hanem módjuk legyen az egymással folytatott beszélgetésekre, a szórakozásra, a kulturélet megindítására. Említést tett - az egyes ember számára - szinte megoldhatatlannak látszó ügyek elintézéséről is.

Külön megköszönte a VIDEOTON Gyár "Ságvári Endre" szocialista brigádjának, hogy segítséget nyújtott egy édesanyjának azzal, hogy 8 éves, vakon született és mozgásképtelen kislánya részére társadalmi munkában kocsit készített, mellyel a gyermek sétáltatását megoldhatja.

A beszámoló után hozzászólások következtek. A sorstársak köszönetet mondtak a segítségnyújtásért, majd egyéni kérések elhangzása után a taggyűlés véget ért.

Somogy megye:

A Somogy megyei szervezet 1978. október 5-én d.e. 10 órakor Kaposvárott, a Vörös Csillag Filmszínház termében tartotta taggyűlését, amelyen megjelent 600 fő. A taggyűlésen jelen voltak: dr. Úttó Sándor, a Megyei Tanács Egészségügyi Osztályának szociálpolitikai csoportvezetője, valamint Siófok, Marcali, Nagyatád, Kaposvár városok képviselői és a barcsi szociális dolgozók, a Megyei Tanács Munkaügyi Főosztályának vezetője, a Megyei Pártbizottság munkatársa, a helyi Vöröskereszt és Népfront képviselője és a Somogy megyei Néplap tudósítója.

A taggyűlést az általános iskolások kedves műsora vezette be. A politikai tájékoztatót Takács Józsefné, a Somogy megyei Kórház Madzsar Aliz szocialista brigádjának vezetője tartotta. A tájékoztató jól szerkesztett és körültekintő volt. Ünnepi beszédet Szemerédi István, a Központi Elnökség tagja mondott. A beszéd a szövetség 60 éves fennállásának rövid történetét ismertette és az elért eredményeket tartalmazta. Az ünnepi beszéd után Szemerédi István elvtárs 35 személynek emléklapot nyújtott át, a vakügy területén végzett társadalmi munkájuk elismeréseként.

A megyei Elnökség beszámolóját Forró József titkár mondta el. Kiemelte, a megyei hatóságokkal és társadalmi szervekkel kialakult folyamatos, jó együttműködést. A beszámolási időszakban a szervezet taglétszáma 40 fővel emelkedett. Horváth Béla, a siófoki körzet vezetője, a tagszervezésben rendkívül nagy eredményt ért el. Örömmel számoltak be arról, hogy Marcaliban, a Körzeti Csoport újra folytatja munkáját. Tervezi a megyei szervezet, hogy az 1979. év első felében Barcson új körzeti csoportot hoz létre.

A beszámoló feletti vitában néhány hozzászóló méltatta a szövetség vidéken kifejtett munkájának jelentőségét. Dr. Fülöp József, a Megyei Tanács Munkaügyi Főosztályának vezetője, a főleg városi munkaképes tagok munkába helyezésében ígérte a legmesszebbmenő támogatást.

A nagy számban megjelent tagok és vendégek figyelemmel és érdeklődéssel hallgatták a politikai és a vakügyi tájékoztatókat.

A taggyűlés jól szervezett és ünnepélyes volt.

Baranya megye:

A VGYOSZ Baranya megyei Szervezete 1978. október 6-án d.e. Pécsen, az Ifjuság Házában tartotta évi taggyűlését. - Megjelent mintegy 120 fő.

Jelen voltak a Baranya megyei, Pécs városi és kerületi szociális ügyintézők.

Dr. Tóth Miklós, a megyei szervezet elnökségének tagja, politikai tájékoztatójában kül- és belpolitikai kérdésekkel foglalkozott. A Vakok Szövetsége 60 éves fennállásának méltatásaként Szemerédi István, a Központi Elnökség tagja ünnepi beszédben ismertette a fejlődés történetét és vázolta az elért eredményeket. Az elnökség beszámolóját formabontással, a munkaköröknek megfelelően, három elnökségi tag ismertette.

Dr. Szigeti György titkár a hatóságokkal és a társadalmi szervezetekkel kiépített kapcsolatokról, a tagszervezés eredményeiről, az iroda és klubhelyiség cserével járó gondokról beszélt. Kifogásolta a beszámolóban, hogy a központ a beszervezett tagok tagsági igazolványait késedelmesen küldte meg.

Görgényi Miklós ismertette a pezsgő klubéletet és a családi, valamint a nyugdíjas összejöveteleket. Propagálta az ezeken való széleskörű részvételt. Ajánlotta a Braille írás-olvasás tanulását a tagságnak, szorgalmazta a pontírású kiadványok körének bővítését.

Tóka László ismertette, hogy Pécs város területén a családlátogatás megoldott. Elmondta, hogy Mohácson is e tekintetben jó a szervezettség. E munka ellátására kért újabb jelentkezőket.

A vitában, a hozzászólások az üdültetés fejlesztésére és a társadalmi munkára vonatkozóan hangzottak el.

Az egyik felszólaló kérte a megyei szervezet segítségét a szociális otthonokban lakó sorstársak problémáinak megoldásához. A felszólaló érzése szerint a vak gondozott kiszolgáltató helyzetben van látó gondozott társával szemben. Szemerédi István és dr. Szigeti György válaszoltak a kérdésekre.

A taggyűlés jól szervezett és ünnepélyes volt. Befejezésként Szemerédi István 5 személynek adta át a Központi Elnökség elismerő emléklapját.

Borsod megye:

Október 8-án 9 órakor kezdődött a megyei szervezet taggyűlése Miskolcon, az Uttörőház kulturtermében. A megyei szervezet színes műsorát érdeklődéssel hallgatták a meghívott vendégek: tanácsi, társadalmi szervek képviselői, üzemek, vállalatok dolgozói, a központ munkatársai /dr. Bódi István, Kuminka Györgyné és Joódy Anna/. Ott voltak a Hajdu-Bihar, Szabolcs-Szatmár és a Heves megyei szervezetek képviselői is.

Az ünnepi műsor után a megyei szervezet elnöke nyitotta meg a taggyűlést, majd dr. Bódi István, a szövetség főtitkára tartotta meg ünnepi beszédét, amelyben megemlékezett a szövetség fennállásának 60. évfordulójáról. Hornyák Lajos titkár a 25 éves évfordulóját ünneplő megyei szervezet munkáját, eredményeit ismertette a tagsággal és a vendégekkel. 1953. július 7-én alakult a szervezet 20 fővel, ma 1095 vak és 49 gyengénlátó tagja van.

Ebben az évben két helyen - Sárospatakon és Mezőkövesden tartottak tájértekezletet, melynek célja a tagszervezés volt, különös tekintettel a gyengénlátó személyekre.

A titkár részletesen beszámolt a szervezet elmúlt évbéli tevékenységéről /munkába helyezés, családlátogatás, vak gyermekek felkutatása, iskolai képzésükhöz nyújtott segítség, a megyei szervezet kulturális tevékenysége/. A taggyűlésen felolvasták azokat az üdvözlő táviratokat, amelyeket a DIMÁVAG, az Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalat és dr. Vas Tibor elnök küldött a jubiláló szervezetnek.

Ezután Kuminka Györgyné, a Központi Elnökség tagja átadta az öt Braille-emlékérmet és tiz oklevelet azoknak a személyeknek, akik kiemelkedő munkájukkal segítettek a szervezet tevékenységét.

A megyei szervezet oklevéllel köszönte meg ötven személynek a társadalmi munkát.

Az ünnepi közgyűlés után a helyi Vendéglátóipari Vállalat szocialista brigádja ebédet látta vendégül a megjelenteket.

Zala megye:

A Zala megyei Szervezet 1978. október 10-én tartotta meg évi ünnepi taggyűlését, melyen jelen volt 130 tag. Részt vett a taggyűlésen a Zala megyei Tanács Egészségügyi Osztályának Szociálpolitikai csoportvezetője, Nagykanizsa város szociálpolitikai ügyintézője, valamint a város Pártbizottságának munkatársa.

A taggyűlést általános iskolások kedves műsora vezette be. A szövetség 60 éves fennállásáról Pinvicki György, a Központi Elnökség tagja ünnepi beszédben emlékezett meg. A szónok történeti visszapillantást tett és méltatta a szövetség jelenlegi tevékenységét, valamint az elért eredményeket.

A Központi Elnökség nevében Pinvicki György Braille-emlékérmet, 10 fő részére pedig emléklapot adott át.

A megyei elnökség beszámolóját Szlifka Sámuelné adminisztrátor olvasta fel. Szinte egyénekre bontva részletezte azt a segítséget, amit a tagoknak nyújtottak.

A beszámoló feletti vitában néhány hozzászóló saját ügyes-bajos dolgának megoldását kérte.

A taggyűlés szervezett volt, jól teljesítette feladatát.

Tolna megye:

A szövetség Tolna megyei Szervezete Dombóvárott 1978. október 11-én délelőtt, a Vasutas Művelődési Ház kulturtermében tartotta ünnepi taggyűlését, amelyen mintegy 200 tag vett részt.

A szövetség központját Pinviczki György, a Központi Elnökség tagja és Gerdelics Ferenc instruktör képviselte. A taggyűlésen megjelent a Tolna megyei Tanács Egészségügyi Osztálya szociálpolitikai csoportjának képviselője, a dombóvári Városi Tanács szociálpolitikai főelőadója, a dombóvári Pártbizottság és a Hazafias Népfront városi bizottságának képviselői.

Az ünnepi taggyűlést a szervezet kulturcsoportjának nívós műsora vezette be. Az elhangzott szavalatok, ének- és zeneszámok nagy sikert arattak.

Szövetségünk fennállásának 60 éves évfordulójáról Pinviczki György ünnepi beszédben emlékezett meg, utalva a fontosabb történeti tényekre és kiemelve az érdekvédelem területén elért jelentősebb eredményeket. Az ünnepi beszédet követően Braille-émlékermeket, több tagtárs és társadalmi aktívá részére emléklapokat nyújtott át az ünnepi szónok.

A politikai beszámolót Kuruc József, a dombóvári Népfront Bizottság munkatársa mondta el. A tájékoztató közérthetően tartalmazta az aktuális kül- és belpolitikai eseményeket.

A megyei szervezet Elnökségének beszámolóját Nagy Györgyné titkár ismertette. Kiemelendő a szervezett családlátogatás, az évenként megrendezésre kerülő Vakok Napja, a kulturcsoport aktivitása és a tagok nagy összefogeteleinek kitűnő szervezése.

A beszámolót követően a hozzászóló sorstársak köszönetüket nyilvánították a szervezet munkájáért. Kifogásolták a sikirásu Vakok Világa c. folyóirat késedelmes küldését.

Az ünnepi taggyűlés szervezése és megrendezése méltóan tükrözte az évforduló jelentőségét.

A megjelentek nagy létszáma bizonyította a tagság ragaszkodását a szervezethez és annak elnökségéhez.

A taggyűlés után a Tolna megyei Tanács Egészségügyi Osztályának szociálpolitikai csoportja ünnepi ebédén látta vendégül a taggyűlésen résztvett sorstársakat.

Veszprém megye:

1978. október 12-én - ragyogó napsütéses délelőtt - került sor Veszprémben, az SZMT Székházában a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Veszprém megyei Szervezetének ünnepi taggyűlésére. A Központ képviselőin kívül, igen szép számmal vettek részt a társadalmi szervek képviselői is, többek között Szász András megyei tanácselnökhelyettes, Berei Ferenc a városi tanács elnöke, dr. Vince Béláné az SZMT titkárhelyettese, továbbá a megye városainak és járási székhelyeinek szociálpolitikai főelőadói.

Szabó Józsefné elnök üdvözölte a megjelenteket és megnyitotta a taggyűlést. A zeneiskola quintettje és a Kisfaludy Irodalmi színpad tagjai színvonalas műsorral szórakoztatták a közönséget. A vidám hangulatu verseteket nagy tetszéssel hallgatta a megjelent 130 főnyi tagság.

A műsor után a Központi Elnökség képviselője, Szemerédi István röviden ismertette a Szövetség létrejöttének körülményeit, az indulás nehézségeit és az elért eredményeket. Majd sor került az emléklapok és a Braille-érmek kiosztására, melyekkel a Szövetség köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik a vakügy területén kimagasló munkát végeztek.

Külpolitikai és gazdasági tájékoztatót a "Napló" munkatársa, Horváth György tartott.

Danyi Ernőnek - a megyei Szervezet titkárának - beszámolójából képet kaptunk a szervezet egy éves munkájáról, a gondokról, az elért eredményekről, a taglétszám alakulásáról. A titkár röviden bemutatta az egy éve választott elnökségi tagokat és tevékenységüket. Nagy gondot fordítanak a megyében a vakok és gyengénlátók felkutatására. Különösen sokat foglalkoznak a vak és gyengénlátó gyermekek szüleivel családlátogatások alaklmával, hogy a gyermekek kellő időben megkaphassák azt a speciális képzést, amely lehetővé teszi, hogy önállóan élhessenek, tevékeny, kiegyensúlyozott felnőttekké válhassanak.

Szobakerült október 15., a "Fehér bot Nap"-ja, amellyel kapcsolatban a fehér bot használatának fontosságára hívták fel a figyelmet.

A rövid szünetben a MEZŐGÉP Vállalat fiataljai megvendégelték a taggyűlés résztvevőit.

A szünet után hozzászólásokban fontos helyet kapott a helyi közlekedés és a Bálinger-féle szemüveg.

A taggyűlés Szász András, a Megyei Tanács elnökhelyettesének hozzászólásával ért véget. Szász elvtárs kérte a tagokat, hogy ne szégyeljék a fehér botot, amely nemcsak hasznos segítőtárs, de felkelti a látó emberek figyelmét, segítőkészségét, a közlekedés terén az óvatosságot a fehér botot viselő ember iránt.

Nógrád megye:

A Bányász Művelődési Otthon kisegyüttesének műsorával kezdődött a Nógrád Megyei Szervezet ünnepélyes taggyűlése 1978. október 14-én. Gyuricza András, a szervezet elnöke üdvözölte a 160 főnyi tagságot és a megjelent vendégeket.

Bodnár Emil tagtárs kül- és belpolitikai tájékoztatót tartott, majd a Szövetség 60 éves fennállásáról emlékezett meg dr. Bódi István főtítkár.

Sidó Endre, a megyei szervezet titkára a szervezet egy éves tevékenységéről számolt be. A taglétszám 1977. októberében 536 fő volt, a taggyűlés időszakában 570 fő. A megyei szervezet kapcsolatai a helyi párt és állami vezetőkkel megfelelő. A tanács szociálpolitikai csoportja mindig segítőkész, igyekszik a tagság problémáit megnyugtató módon megoldani.

Családlátogatásokat a szervezet titkára és az adminisztrátor végez. 12 alkalommal 125 tagot látogattak meg. A szervezet hivatalos helyiségét sokan keresik fel, a titkár és az adminisztrátor mindig készségesen segít a tagok ügyes-bajos dolgainak megoldásában.

A beszámoló után dr. Bódi István öt személynek adta át az emléklapot a tagság érdekében kifejtett eredményes munka elismeréséül.

A hozzászólók közérdekű problémákkal foglalkoztak, vagy egyéni gondjaik megoldásához kértek segítséget.

A kérdésekre adott válaszadások után a megyei szervezet elnöke az ünnepélyes taggyűlést bezárta.

Szolnok megye:

A Szakszervezetek Megyei Székházában tartotta a Szolnok Megyei Szervezet 1978. évi taggyűlését, október 17-én.

A tiztagu kulturcsoport ünnepi műsora után dr. Bódi István, a szövetség főtítkára emlékezett meg az érdekvédelmi szervezet fennállásának hatvan éves évfordulójáról.

Fórizs László az aktuális kül- és belpolitikai eseményekről adott tájékoztatást a tagságnak.

Dr. Kiss Elemér, a megyei szervezet egyéves tevékenységéről számolt be.

A megyei szervezet taglétszáma nem emelkedett. Ez a tagság idős korával, az elhalálozások magas számával magyarázható. A jelenlegi taglétszám 720 fő.

A megyében a tagdíját mindenki befizette, tagdíjhátralékos nincs. A titkár bejelentette a tagságnak a hivatalos fogadóórák idejét.

Fórizs László elnök a Karcagon működő körzeti csoport eredményes munkájáról számolt be.

A hozzászólók nemcsak gondolataikat mondták el, de javaslatokat is tettek. - Kiss Endre például javasolta, hogy a fogászati naphoz hasonlóan rendezzenek szemészeti napokat is. - Ér Istvánné a kulturcsoport eredményes munkáját említette. - Bakk Miklós a munkalehetőségek kiszélesítésére, az üzemekkel, munkahelyekkel való kapcsolatok kialakítására tett javaslatot.

Szemerédi István a Központ Szakmai Csoportja nevében üdvözölte a taggyűlést. Néhány hozzászólónak válaszolt, a többiek hozzászólására pedig dr. Kiss Elemér adott választ.

Fórizs László zárta be az ünnepi taggyűlést.

Vas megye:

A Vas megyei szervezet Szombathelyen a Vakok Állami Intézetének Kulturtermében 1978. október 20-án 14 órakor tartotta ünnepélyes taggyűlést, melyen 50 tagtárs vett részt.

Jelen volt a Vasmegyei Tanács VB. Egészségügyi Osztálya Szociálpolitikai csoportjának képviselője; dr. Nagy János, a szombathelyi Városi Tanács Egészségügyi Osztályának szociálpolitikai csoportvezetője; Hóbor Ferenc a Vasmegyei Vegyesipari Vállalat igazgatója; Daru Gerőné osztályvezető helyettes.

Dr. Solymos Gyula a Központi Elnökség tagja ünnepi beszédében megemlékezett szövetségünk fennállásának 60. évfordulójáról és méltatta az elért eredményeket. Az ünnepi beszéd elhangzása után dr. Solymos Gyula 11 személynek emléklapokat adott át a vakügy érdekében kifejtett munkájuk elismeréseként.

A megyei szervezet elnökségének beszámolójában dr. Szabó Károly kritikával állapította meg, hogy a beszámolási időszakban a taglétszám 23 fővel csökkent /232 fő/. Egyidejűleg ismertette azt, hogy 1979-ben a megye területén tagszervezési kampányt indítanak. Beszélt arról, hogy a Vasmegyei Vegyesipari Vállalattal kialakított jó együttműködésük eredményeként lehetővé válik az intézetben élő nyugdíjas sorstársak foglalkoztatása.

Kiemelte a tanácsi és társadalmi szervekkel meglévő kapcsolataik jelentőségét.

A hozzászóló tagtársak alátámasztották a beszámolóban foglaltakat és támogatásukról biztosították a megyei elnökséget. Felszólalt dr. Nagy János és Hóbor Ferenc is, akik a szervezettel segítő együttműködést vállaltak.

Sajnálatos, hogy a taggyűlésen kevés tagtárs vett részt. Ettől eltekintve a találkozó ünnepélyes, a vita aktív volt.

Pest megye:

A Budapesti és Pest megyei szervezet 1978. október 22-én, a szövetség székházának kulturtermében tartotta küldött-értekezletét. Az értekezleten résztvett 71 körzeti küldött, 15 küldött igazolta távolmaradását, 48-an nem jelentek meg.

A Központi Elnökség részéről dr. Vas Tibor elnök, dr. Bódi István főtitkár, dr. Solymos Gyula alelnök és Szemerédi István csoportvezető jelent meg, résztvett az értekezleten a budapesti XIV. kerületi Népfront Bizottság munkatársa, Lőrinczi Endréné is.

Az értekezletet színvonalas műsor vezette be. Barna Mária és Bálizs Mária énekszámokkal, Pál István vers és monológ előadásával, a Szövetség zenekara zeneszámokkal szerepelt. Valamennyien nagy sikert arattak.

Szemerédi István csoportvezető kül- és belpolitikai beszámolóját dr. Vas Tibor elnök ünnepi beszéde követte, amelyben a Szövetség

fennállásának jelentőségét, a hat évtizedes munkásságot és az elért eredményeket méltatta. Dr. Bódi István főtitkár a Budapesti és Pest megyei szervezet munkájában tevékenyen résztvevő személyeknek 21 Braille-émlékérmet adott át.

A szervezet elnökségének beszámolóját Pinviczki György titkár mondta el. Részletesen foglalkozott a tagszervezéssel, az egyesületi élettel és az ügyvitellel kapcsolatos fontosabb kérdésekkel.

A titkár beszámolt a szervezet öt körzetének taggyűléséről, egyben értékelte is azok munkáját. Megállapította, hogy a körzeti taggyűléseken nagyon kevesen - mindössze 300-an - vettek részt. Viszont a megjelentek aktivitása figyelemre méltó volt, a 30 hozzászóló mind közérdekű kérdésekkel foglalkozott. Többen felajánlották társadalmi munkájukat a szervezet részére.

A budapesti küldött-értekezleten elhangzott beszámoló feletti vitából kiemeljük, hogy voltak, akik a folyóiratok kazettára való felvételét javasolták, mások szükségesnek tartanák az NDK-ban és Csehszlovákiában tanulmányozni a vak zenetanárok, zongorahangolók képzését. Többen felvetették, hogy a küldött-értekezleten minden küldöttnek részt kellene vennie, indokolatlan a nagyarányú hiányzás. Ezután Pinviczki György titkár 5 aktivistának átadta pártoló tagsági igazolványát.

A hozzászólásokra dr. Vas Tibor elnök, dr. Bódi István főtitkár és Pinviczki György adta meg a válaszokat.

A közel négyórás küldött-értekezlet nagyon aktív volt, méltó a kiemelkedő évforduló jelentőségéhez.

Szemerédi István
szakmai csoportvezető

Gerdelics Ferenc, Joódy Anna,
Vigh Jánosné
instruktorok

- . -

Dr. Vas Tibor:

J e l e n t é s

a Vakok Jóléti Világszervezete Európai Regionális Bizottságának IX. prágai közgyűléséről

/1978.november 14-19./

I.

F.év november 14-én feleségemmel együtt a Hungaria Expressszel érkeztem Prágába, ahol a magyar nagykövetség is várt, továbbá segítségét is felajánlotta, amelyet ezton is köszönök.

Az állomásról a Hotel INTERNATIONAL-ba mentünk, ott volt a szobánk. Az értekezlet színhelye pedig a Hotel INTERCONTINENTAL volt.

November 15-e:

Az értekezletet Nicolle /Franciaország/, az ERB elnöke nyitotta meg és az elnöklés jogát átadta Dr. Drtina-nak /Csehszlovákia/.

Először az értekezletet a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Munka- és Szociális Ügyek miniszterének helyettesnöje üdvözölte, aki röviden ismertette a csehszlovák szociálpolitikai alapelveket és sikert kívánt a közgyűlés munkájához. Ezután Dr. Bokor elvtárs, a Svaz Invalidu elnöke, továbbá B.V. Zimin elvtárs /Szovjetunió/ a WCWB elnöke és az IFT /Vakok Nemzetközi Szervezete/ európai területi bizottságai részéről dr. Franz Sonntag /NSZK/ üdvözölték a közgyűlést.

Az Európai Regionális Bizottság elnökségének döntése alapján az arany Braille-érmét átadta André Nicolle-nak /francia/ és Eric Boulter-nek /Anglia/, mindkettőjük érdemeit méltatva.

A közgyűlés Nicolle javaslatára jóváhagyta a genfi közgyűlés jegyzőkönyvét, megválasztotta a jelölő és határozatszerkesztő bizottságot. Ez utóbbinak én is tagja lettem.

Ezekután Dr. Drtina, mint a Svaz Invalidu vak szekciójának elnöke szólalt fel és ismertette többek között azt, hogy a CSSzSZK-ban november 12-e a vakok napja.

1./ Dr. Franz Sonntag /NSZK/ előterjesztette a szociálpolitikai munkacsoport indítványát, amely több javaslatot tartalmazott. A látási fogyatékosok kompenzálása, rehabilitálása és az egyenjogúság alapján való integrálása érdekében.

Az előterjesztést élénk vita követte, amelyben én is résztvettem.

2./ Előterjesztés hangzott el a Nemzetközi Gyermekev előkészítésével kapcsolatban. Kiemelték a biológiai prevenció fontosságát.

3./ A közgyűlés megvitatta az 1976-ban az Európai és az Afrikai Regionális Bizottságok között létrejött megállapodás hatáskörét. Az ERB elnöksége fokozottabb segítséget kért a tagok részéről az afrikai államok javára.

4./ A közgyűlés foglalkozott a Fogyatékosok Nemzetközi Éve előkészítésével is.

5./ B.V. Zimin elvtárs tájékoztatta a Közgyűlést az 1979-ben Lagosban /Nigéria/ tartandó WCWB-közgyűlés előkészületeiről. Kérte az ERB tagjait, hogy vegyenek részt ezen a közgyűlésen.

November 16.:

Nicolle előterjeszti az ERB elnöksége jelentését az 1976/78. időszakra, kiemeli az NDK Vakok és Gyengénlátók Szövetsége sokoldalú támogatását, külön is hangsúlyozza Dr. Pielasch elnök érdemeit.

Beszámolójában felhívja a figyelmet a látásmaradvány felhasználásának jelentőségére.

6./ Went /angol/ a rehabilitációs bizottság vezetője jelentést tett a bizottság munkájáról.

7./ Jensen /dán/ a technikai segédeszköz bizottság vezetője szintén beszámolt a bizottság munkájáról. A vitához és is hozzászóltam.

1980. július havában Hannover-ben /NSZK/ tart ez a testület értekezletet.

8./ Zurita /spanyol/ a Braille-Bizottság munkájáról számolt be, ezt a testületet a Közgyűlés Kulturbizottsággá alakította át. E bizottságnak én is tagja vagyok.

9./ A lengyel delegátus beszámolt a sportbizottság működéséről és felhívta a figyelmet, hogy 1979. tavaszán Belgrádban lesz a sport kérdéseiről értekezlet.

10./ A Közgyűlés meghallgatta a pénztáros jelentését.

11./ A Közgyűlés megvitatta az alapszabály módosítására tett előterjesztést és elfogadta azokat.

12./ Ezután a közgyűlés megvitatta a vakok jogi deklarációjának tervezetét.

November 16-án délután ülést tartott a jelölő és határozatszerkesztő bizottság, ez utóbbi munkájában vettem részt. A bizottságban három órás vita volt a vakok jogi deklarációjának szövegezése körül. Elvi vita folyt abban a kérdésben, hogy a deklarációnak a vakságból eredő hátrány kompenzálását szolgáló intézkedéseket kell tartalmaznia a reális egyenjogúság érdekében.

A határozatszerkesztő bizottság elfogadta az alapszabály módosítását, a gyermekek és a rokkantak nemzetközi éve előkészítését szolgáló nyilatkozatokat.

November 17.:

13./ A közgyűlés megvitatta és elfogadta az előterjesztett határozati javaslatot, amely négy részből áll:

- A/ Alapszabálymódosítás
- B/ Vakok jogainak deklarációja
- C/ A gyermekek nemzetközi évének előkészítése
- D/ A rokkantak nemzetközi évének előkészítése

A vitában én is felszólaltam és indítványoztam a határozat elfogadását azzal, hogy ennek alapján gyűjtsük össze a tapasztalatokat és a határozatot 1981-ben újból vitassuk meg. A közgyűlés ilyen értelemben határozott.

Az alapszabály leglényegesebb módosítása az, hogy ezentul nem kettő, hanem három évenként tartja közgyűlését, az ERB s így legközelebb 1981-ben lesz közgyűlés. A szociálpolitikai munkacsoportot bizottsággá szerveztük át.

14./ Ezután a jelölő bizottság tette meg javaslatát, amely szerint ötten /Nicolle, Pillasch, Drtina, Huyers, Husweg/ ujraválasztandók, az elhalt Marhauer /NSZK/ helyére Fuca /Olaszország/ megválasztását indítványozták. Kisebb vita után a közgyűlés az előterjesztést elfogadta. Végül Nicolle megköszönte a közgyűlésnek a bizalmat, az aktív közreműködést és bejelentette, hogy már három szervezet is kérte az 1981-es közgyűlés rendezésének jogát. A közgyűlésen több mint 20 európai és öt afrikai állam vett részt. A közgyűlést az ERB elnöke pozitívan értékelte.

II.

A Svaz Invalidu a delegátusokat vendégül látta az ellátás tekintetében, gondoskodott a szimultán tolmácsolásról /orosz, angol, francia, német/, - amelyet fülhallgatón keresztül lehetett hallgatni -, megfelelő teremről és hozzájárult kitűnő szervezéssel a közgyűlés sikeréhez. A Svaz Invalidunak ezuton is köszönetet mondunk.

A Svaz Invalidu lehetővé tette a delegátusok számára koncert hallgatást és városnézést is.

III.

Javaslatok

1./ A prevenció fokozása, amelynek már a fogamzás előtti időszakra is ki kell terjednie, különösen fontos a terhesség ideje alatt és csecsemőkori korban.

2./ A látásmaradvány felhasználására való oktatás.

3./ A Gyermekek s Rokkantak Nemzetközi Évének előkészítésében való aktív részvétel.

4./ A közgyűlésen elfogadott határozatok végrehajtása.

5./ A WCWB és az ERB nemzetközi tevékenységében való aktívabb részvétel. Csak példaképpen említem meg a belgrádi sportértekezletet 1979-ben. A technikai segédeszközök tárgyában Hannoverben 1980-ban, stb.

Fontos 1979-ben a Lagosz-i WCWB közgyűlésen való részvétel is.

Megyei szervezeteink életéből

Szabolcs-Szatmár megyei tudósítás:

Nagy figyelemmel hallgattuk dr. Kovács András ügyész előadását, mely munkajogi kérdésekről szólt. Állampolgáraink életében gyakran jut szerep e fogalomkörnek, azért érthető, hogy az előadó csupán egy-egy önkényesen kiragadott területtel foglalkozott. Könnyen érthető gondolatmenet, világos, az idegen szakkifejezéseket ügyesen kikerülő stílus és közvetlenség jellemezte előadását. Sikerült is komoly érdeklődést keltenie. Ezt igazolja az elhangzott sok kérdés. Majd élénk vita alakult ki, melyet az ügyész kitűnően irányított. A tévedéseket kijavította, a véleményeket kiegyensúlyozta, összegezte: Amikor Klepács András elnök szervezetünk nevében szívélyesen megköszönte dr. Kovács András közreműködését, sokan csodálkozva csukták le karójuk fedelét, mert bizony elszaladt az idő.

Október 12-én a telefon-alközpontkezelő szakosztályunk tartott találkozót a postaforgalom "Ifju gárda" szocialista brigáddal klubhelyiségünkben. A műszaki osztály részéről jelen volt Bálint András, az alközpont-műszeresek csoportvezetője. Meghívót kapott az Irodagép Karbantartó Vállalat "Zalka Máté" brigádja is, s képviselőként megjelent Tamáskovics István brigádvezető, aki az eseményt több jósikerült fényképfelvétellel örökítette meg. Telefonosaink rövid műsorát a postaforgalom brigádjából Fintor Ágnes egészítette ki egy szellemes, színvonalasan előadott verskompozícióval. Az "Ifju brigád" szocialista brigád vezetője, Pajzs Lajosné köszönte meg a műsort, s ő vezette a szakmai vitát is, ami nem rontotta a jó hangulatot, sőt a végén egy kis tánchoz is volt kedve a találkozó résztvevőinek. A vélemények ismeretében elmondjuk, hogy a kitűzött célt elértük: tovább erősödött kapcsolatunk a munkánkhoz nagy segítséget nyújtó kollegáinkkal.

...

A nyiregyházi Szociális Otthon ez idén is megrendezte gazdag programmal az "öreges hetét" október 23-a és 29-e között, nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy ebbe a többé-kevésbé zárt közösségbe - amely főleg egészségi okokból alakult ki - behozza a külvilág eleve, pezsgő mozgását, egyúttal felhívja az idelátogatók figyelmét a szeretetreméltó és szeretetre vágyó emberekre. Kulturgárdánk megtiszteltetésnek vette, s nagy örömmel vállalta a fellépést október 23-án az otthonban. A lakók ezuttal is nagy lelkesedéssel fogadtak bennünket. Varró János titkár meleghangú szavait, szépen előadott versek, operett-egyveleg, régi táncmelódiák és nótacsokrok követték. Forró sikere volt a két vidám jelenetnek. Mindnyájunknak jól esett, hogy tetszett műsorunk, hogy ismét elnyertük a szociális otthon lakóinak elismerését.

...

Népszerű citera-zenekar környékünkön az "Igrice" együttes. A meghívó szavára jöttek is tagtársaink klubhelyiségünkbe október 24-én. De hiába vártunk a citera hangjára, mivel az előadók távolmaradtak. Azért, hogy a közönséget némileg kárpótoljuk, bemutattuk a szociális otthonban elhangzott műsor egy részét. Az énekkar szinte teljes számban ott volt. Ezért Kovács László karnagy, élve a lehetőséggel, szíves szóval marasztalta a vendégeket, s bemutatta: mit és hogyan tanul a kórus. Kedvcsinálásként néhány népdal közös eléneklését ajánlotta, melyet mindenki lelkesen fogadott. A kísérlet jól sikerült, mert megvolt az összhang a kórus és a közönség között. Lehet, hogy a sikeres együttműködés gyarapítja énekkarunk létszámát.

Molnár Zoltán

...

A Szabad Föld 1978. október 8-i számának Olvasó Akadémiánk hirei című rovatában megjelent Hornyák József tiszadadai sorstársunk írása, melyet az alábbiakban közlünk:

"... Nálunk megtalálható a mozi, a művelődési ház és a könyvtár is. Sajnos én - feleségem egészségi állapota miatt - se a moziba, se a művelődési ház rendezvényeire nem járatok. Viszont tudok egyet-mást a községi könyvtár helyzetéről.

Sajnos a könyvtár eléggé eldugott helyen van. A falu végén. Megközelítése nem a legegyszerűbb. A könyvválaszték sem megfelelő. Kevés az ismeretterjesztő és a politikai mű. Író-olvasó találkozó utoljára négy éve volt nálunk. Sajnos nagyon kevesen vettek részt rajta.

Nem tudok arról, hogy milyen szakkör tevékenykedik a községben. Ha a feleségem egészségi állapota megengedi, Nyiregyházára szoktunk bemenni, a Vakok és Gyengénlátók Szövetségéhez. Ott szoktunk néha hangversenyen résztvenni. Rendezvényeinken magam is szavalni szoktam. Tagja vagyok a vakok és gyengénlátók irodalmi szakkörének, mely Váci Mihály nevét viseli. Nagy élményem volt tavaly, hogy hallhattam a Homérosz Kórust szövetségünk nyiregyházi székházában. Szeretek olvasni, a könyv a mindenem."

...

Veszprém megyei tudósítások:

Az alábbi két cikk megjelent a "Napló"-ban, az MSZMP Veszprém megyei Bizottsága és a Veszprém megyei Tanács lapjában 1978. október 13-án és 15-én:

"Megtartotta éves taggyűlését a vakok és gyengénlátók megyei szervezete.

Tegnap tartotta idei taggyűlését Veszprémben a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének megyei szervezete.

Az összejövetelen megjelent Szász András, a megyei Tanács elnökhelyettese, Berei Ferenc, Veszprém tanácselnöke és Vincze Béláné, az MSZT munkatársa.

Az egybegyűltek előbb meghallgatták az SZMT zongoraötöse és a Váci Mihály irodalmi színpad kulturműsorát, majd Szemerédi István, az országos központ munkatársa mondott ünnepi beszédet abból az alkalomból, hogy hatvan éve alakult meg a szervezet. Ezt követően Horváthy György, a Napló munkatársa politikai tájékoztatót tartott. Az összejövetel első része a megyei elnökség beszámolójával ért véget, a szünet után pedig a hozzászólások hangzottak el."

...

"A FEHÉR BOT NAPJÁN

Ahányszor fehér bottal maga előtt kopogó embert látok, mindannyiszor a demokrácia véges lehetőségei jutnak eszembe. Ugyan mit számít az egyenlő esély, a beleszólás lehetősége annak, aki nem látja mindazt, amiről körülötte folyik a vita. Épülő városok, virágzó parkok nem áraszthatják rájuk szépségüket. Önhibájukon kívül esnek el mindattól, ami nekik is csakugy kijár, mint a többi embernek.

Pótolni a pótolhatót - ez az egészséges kötelessége, kezdve ott, hogy ha lehet, vissza kell adni a látást, megakadályozni a szem romlását. Ha ez nem sikerül, akkor pedig mindent elkövetni, hogy a sorstól sujtottak látás nélkül is teljes jogu, hasznos embereknek érezhessék magukat! Elsősorban nem pénzadományra van szüksége a vak embernek, hanem munkára, az önálló megélhetés lehetőségére.

S ha mégsem lehet megelőzni a bajt, akkor az orvosokkal párhuzamosan működésbe lép az a nagyszerű apparátus, amely a taníttatástól a szakmai képzésen keresztül az elhelyezkedésig kezébe veszi a vakok sorsát. Megyénkben jelenleg 31 kiskorú tanul Budapesten a Vakok Intézetében. Elsajátítják az írás-olvasást, szakmát kapnak, senkire sem lesznek ráutalva. Annál kevésbé érthető, hogy a vak vagy rosszul látó kisgyerekeknek néha saját szüleik okozzák a legnagyobb bajt. Rosszul értelmezett szeretetből, az elválástól való félelem miatt takargatják a bajt, mondván, hogy ők majd gondját viselik a gyerekek. Sajnos, a szülő előbb-utóbb megbetegszik,

meghal, s akkor gyermeke itt marad minden szakma, kereseti lehetőség nélkül. Ehelyett vállalni kell a fővárosi tanulást, az elválás fájdalmát, de ezért cserébe biztos jövőt kap a fiatal.

Mindez a Vakok és Gyengénlátók Szövetségének szervezésével zajlik, amely tagjainak egész életükben segítséget nyújt. Mindez azonban nem jelenti, hogy a társadalom támogatása nélkül megnyugtatóan rendezni lehet a vakok sorsát. Sokáig tapasztalhattuk: a vállalatok idegenkedtek attól, hogy mondjuk telefonközpontosnak vak embert alkalmazzanak, még az idevonatkozó rendeletre sem voltak tekintettel minden esetben. Most annak örülhetünk, hogy megyénkben egyetlen vak sem vár munkára, mindannyian el tudtak helyezkedni. Akik már túl vannak a munkaképes koron, azoknak nyugdíj nélkül is legalább havi ezer forint összejön a kötelezően fizetett járadékból, szociális segélyből, így közvetlen kenyérgondjaik nincsenek. A tanácsok, ahol csak lehet, segítik őket lakáskiutalással, ha mód van rá, sőt kivül kapnak telefont, gázpalackot, számos vállalat nyújt önzetlen segítséget a vakok és gyengénlátók megyei szervezetének.

Gondok persze még sokáig lesznek, hiszen a hétköznapi rohanása, a siető emberek türelmetlensége, az itt-ott tapasztalható sok kisebb-nagyobb hiba még az egészséges embernek is sok fejfájást okoz, hogyne sujtaná hát azokat, akik csak gyengén vagy egyáltalán nem látnak? Különösen a felduzzadt közlekedés teremt sok nehézséget. A megyei szervezet legutóbbi ülésén elpanaszolták, mennyi a kellemetlenség amiatt, hogy a menetrendszerű autóbuszokon a táblák rosszul olvashatók, nemegyszer nincsenek a helyükön, s mire a rosszuljáró ember eligazodna, már tovább indult a járat. A látó embernek apró bosszúság, a vaknak alig megoldható nehézség. Persze a Volán könnyen segíthetne!

A mai napot a "fehér bot napjává" nyilvánították, mert hatvan esztendője alakult meg a Vakok Szövetsége. Az addigi könyöradományos, megalázó helyzetet váltotta fel fokozatosan a szervezett, emberhez méltó gondoskodás, amelyben 1945 hozott gyökeres változást. Ma már számos vállalat csak vakokat foglalkoztat, iskolájuk, kulturcsoportjuk, sportolási lehetőségük van. 1959 óta szakmunkásképzés is van számukra kosárfonástól a matematikai programozásig. A társadalom minden tőle telhetőt megtesz.

A vakok úgy mondják, hogy az emberekről egyénileg még nem lehet ugyanezt elmondani. Erdemes ezen elgondolkoznunk.

Czingráber János"

...

Csongrád megyei tudósítások:

A fehér bot napja Makón.

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Csongrád megyei Szervezetének Makói Körzeti Csoportja "fehér bot" napot rendezett a József Attila Művelődési Ház kistermében 1978. október 15-én. A mintegy 60 megjelent között ott volt Suti Lajos megyei titkár és e sorok írója.

A vendégeket Szabó István, a körzeti csoport elnöke üdvözölte. A művelődési ház kulturcsoportjának műsora következett, melyben két szavalat és egy vidámjelenet hangzott el. Ezután Szabó István sorstárs méltatta a fehér bot használatának jelentőségét, szerepét, annak magyarországi elterjedését, a rehabilitált vak és gyengénlátók jelenlegi helyzetét. Rámutatott arra, hogy a fehér bot használata nélkülözhetetlen, enélkül szinte nem tudnánk közlekedni a megnövekedett közúti forgalomban. Végül kérte a helyi sajtó megjelent képviselőjét, hogy ő is hívja fel a lakosság diák-ság figyelmét a fehér bottal közlekedőkre. Ezt követően Suti Lajos megyei titkár felszólalásában alátámasztotta a Szabó István által elmondottakat és a maga részéről is kérte a sorstársakat a fehér bot használatára. Majd pedig közvetlen beszélgetés alakult ki a megjelentek között. Végül pedig Szabó István körzeti elnök megköszönte az érdeklődést és a színvonalas műsort.

Barna Mihály

- . -

Szemcrédi István:

Szót kérek munkaügyben

Már hosszabb ideje foglalkozom a gondolattal, hogy lapunk hasábjain újból szóba kell hoznom néhány fontos munkaügyi kérdést. Tevékenységem során már sokszor leírtam, hogy a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének egyik legfontosabb feladata: tagjainak munkába helyezése, a kenyérkereset biztosítása. Ez a feladat - annak ellenére, hogy számos helyen munkaerő hiány van - nem könnyű. Nagy emberismeretet, körültekintést igényel.

Két évtizeden keresztül rendszeresen folyt a vakok és gyengénlátók szakmunkás képzése, nemcsak a hagyományos szakmákban, hanem más területeken is. A szakmunkás képzés biztosította a célvállalatok munkaerő utánpótlását. Nagyon sok esetben még a káder kérdésben is jelentős szerepe volt. A szakmai képzés tekintetében az együttműködés a Szövetség és a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat, valamint a Szociális Intézetek Központja között a legteljesebb volt. A hagyományos szakmákban, az ismert okok miatt, már nincs szakmunkás képzés, a jövő évtől kezdve a fiatalok, mint a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat dolgozói, egyéves szakmai tanfolyamon vesznek majd részt. Sajnos, az a tapasztalatom, hogy a Vakok Általános Iskolája és Nevelőotthonából kikerülő fiatalok közül egyre kevesebben kívánnak a hagyományos szakmákban dolgozni. Nem olyan régen még a kosárfonás keresett foglalkozás volt, szerettek a vakok ezen a területen dolgozni. Élvezték az önálló munka, az alkotás örömeit. Jelenleg alig akad vállalkozó arra, hogy ezt a szakmát megtanulja, amely pedig igen jó anyagi lehetőségeket biztosít. Ugy gondolom, hogy már az iskolában el kellene kezdeni a szakmák megszerettetését, a munkára való hatékonyabb nevelést.

Az általános iskola elvégzése után a pályaalakmassági vizsgálatra kerül sor, amelyet a Szociális Intézetek Központja szakszerűen lát el. A legkörültekintőbb vizsgálat ellenére is előfordul, hogy nem mindig megfelelő egyén kerül egy-egy munkaterületre. Különösen a telefonalközpontkezelők között gyakori az utóbbi időben, hogy visszaélnék a nekik nyújtott lehetőséggel. Segítségükre vagyunk azzal, hogy a Szövetségben telefonalközpontkezelőkké képezzük és a lehető legrövidebb idő alatt elhelyezzük őket. De munkahelyüket nem becsülik meg, rövid idő után másik munkahelyet kérnek. Gyakran előfordul, hogy munkaadók a munkafegyelem megsértése miatt szüntetik meg munkaviszonyukat.

Már korábban beszámoltam arról, hogy megalakult a telefonalközpontkezelők szakcsoportja, amelynek vezetősége együttműködve a Szövetség munkaügyi főelőadójával, igyekszik megoldani az elhelyezkedési problémákat. Ezt a törekvést gyakran tagtársaink maguk nehezítik meg azzal, hogy a telefonműszeresektől vagy más forrásból tudomásukra jutott új munkahelyeket egymás között ajánlgatják, gondosan ügyelve arra, nehogy a szövetség értesüljön ezekről a munkalehetőségekről. A vállalatok, intézmények vezetőit főlegesen zaklatják, nem megfelelő tárgyalási hangot használnak és a szövetség megkerülésével próbálkoznak munkahelyet változtatni. Gyakran még attól sem riadnak vissza, hogy a szövetséget, a munkaügyi főelőadót lejárássák. Pedig az effajta magatartásukkal nagy kárt okoznak azáltal, hogy a becsületesen, lelkiismeretesen dolgozó vakokat és gyengénlátókat hozzák kellemetlen helyzetbe és a vakok munkájáról, magatartásáról általában kialakult jó véleményt rontják.

A telefonalközpontkezelők szakcsoportja úgy határozott, hogy nem járul hozzá a gyakori munkahely változtatásokhoz, munkahely változtatást csak nagyon indokolt esetben támogat. Ennek a határozatnak a végrehajtása tekintetében a legteljesebb az összhang a Szövetség munkaügyi főelőadójának véleményével.

Meg kell még említenem egyeseknek azt a bosszantó tevékenységét, ami az utóbbi időben igen elharapódzott. Nevezetesen a telefonalközpontkezelők egymást hívogatják, egymás vonalait hosszú időre lekötik, gátolva ez-

zel a vállalat, intézmény munkáját és népgazdasági szinten is nagy kárt okoznak. Ismert tény, hogy a telefonhálózat mennyire zsúfolt, a posta a legfontosabb igényeket is csak nehezen tudja teljesíteni. Egyesek tetőzik kollégáik bosszantását azzal is, hogy nyomdafestéket sem tűró kifejezéseket mondanak be hívás után, de az is előfordul, hogy mások nevében és címére taxit rendelnek, táviratot, intert adnak fel. Elítélendő cselekmények ezek és az elkövetők nem maradhatnak meg a tisztességesen dolgozó telefonalközpont-kezelők között. A jövőben úgy a szakcsoport, mint a Szövetség a legerélyesebben fog eljárni - ha kell, az illető munkaviszonyát is megszünteti, ha ilyen tevékenységre fény derül.

Jelentős munkaterület a vakok és gyengénlátók részére a gyógymasszóri munka. Ma már a képzés sokkal magasabb szinten folyik, mint évekkel ezelőtt. Megalakult a Gyógymasszörök szakcsoportja is, amely a nyáron megszervezett egy háromnapos továbbképző tanfolyamot és az idén megjelenik a gyógymasször pontirású szaklap első példánya is.

A munkába helyezéseknél nagy gondot jelent, hogy többen egész fiatalon leszázalékoltatják magukat, jogosan, rokkantsági nyugdíjhoz jutnak, hiszen ez törvényadta lehetőségük. Azonban az újabb munkaviszony létesítésekor rendkívül türelmetlenek, csak a saját érdekeiket nézik, nem törődnek azzal, hogy vannak olyan munkára várók, akik semmiféle keresettel nem rendelkeznek. Ezekről a rokkantsági nyugdíjas, dolgozni akaró tagtársainktól több megértést, nagyobb türelmet kérünk. Munkába helyezésüket megoldja a Szövetség, de úgy véljük, akkor járunk el helyesen, ha sorrendet tartva, először azokat helyezzük el, akiknek semmi jövedelmük nincs.

Nem volna teljes a kép a foglalkoztatásokról, ha csak a hiányosságokat, egyesek felelőtlenségét emelném ki. Magyarországon a vakok és gyengénlátók foglalkoztatási aránya jónak mondható. Az élet legkülönbözőbb területein dolgoznak tagtársaink, akikkel munkaadók általában és tulajnyomórészt meg vannak elégedve. Mindenkor öröm számunkra, ha arról adhatunk hírt, hogy tagjaink közül ki kapott kormánykitüntetést, vagy ki lett kiváló dolgozó. Minél többen vannak, akik szorgalmasan, lelkiismeretesen látják el a reájuk bízott feladatokat, Szövetségünknek annál könnyebb az érdekvédelmet ellátni, annál könnyebb kiegészíteni, kiszélesíteni a munkalehetőségek skáláját.

Tudom, hogy a munkaügyről még nagyon sokat lehetne írni, de egy cikk keretein belül csak arra van lehetőség, hogy felhívjam a figyelmet a hiányosságokra, a nem kívánatos magatartás teljes kiküszöbölésére és főként arra, hogy miként kell dolgozni ahhoz, hogy elismerést, megbecsülést szerezzen ki-ki munkahelyén, hogy a munkaadók mindenütt bizalommal fogadják a munkára jelentkező vakokat és gyengénlátókat.

Végül egy kéréssel fordulok tagjainkhoz. Szövetségünk létszámfejlesztése lehetővé tette, hogy korábbi feladatomat, a munkába helyezést átadjam új kolleganőmnek: Keresztény Györgynének. Keresztényné Erzsike már eddig is sok-sok szeretettel, megértéssel kapcsolódott be ebbe a munkakörbe. Kérem, fogadják őt hasonlóképpen szeretettel, forduljanak hozzá bizalommal problémáikkal, könnyítsék meg munkáját azzal, hogy segítő szándékkal, őszintén tárják fel előtte helyzetüket. Meggyőződésem, hogy együttműködésük sok szép sikert eredményez.

- . -

Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat

Módosítások öröklési jogunkban

1./ A legfontosabb öröklési jog változás a Ptk. módosított szövegében az özvegy házastárs haszonélvezeti jogára vonatkozik. Változatlan marad az a szabály, hogy az örökagyót túlélő házastárs kapja meg mindannak a vagyonnak a haszonélvezetét, amelyet egyébként nem ő örököl. Az utóbbi évtizedekben bekövetkezett gazdasági, társadalmi változások, különösen pedig

a mezőgazdasági földterület zömének szövetkezeti kezelése indokolja, hogy ezt a szabályt rugalmasabban alkalmazzák. A haszonélvezet tárgya manapság ugyanis, épp a fent említett társadalmi-gazdasági átalakulás folytán, általában nem földterület, hanem zömmel lakástulajdon, vagy tartós jellegű személyi használatra szolgáló ingóság. E körülményeket figyelembe véve, rendelkezik úgy a módosított Ptk., hogy mind a házastárs, mind az örökösök kérhetik a házastárs haszonélvezeti jogának megváltását. Az özvegy házastárs jogának megóvása érdekében viszont úgy rendelkezik a jogszabály, hogy a házastárs által lakott lakásra, illetve az általa használt berendezési és felszerelési tárgyakra fennálló haszonélvezet megváltását nem kérheti az örökös, vagyis e vonatkozásban nem csorbítható a túlélő házastárs haszonélvezeti joga. A megváltás módozatairól úgy rendelkezik a jogszabály, hogy a túlélő házastársat egy gyermek része illeti megváltás címén. Egy példával bemutatva, ha a túlélő feleség esetében kívánnak a gyermekek megváltást alkalmazni, úgy két gyermek esetében az özvegy házastársat jogi értelemben harmadik gyermeknek kell tekinteni, vagyis három felé kell a hagyatékot osztani és megváltás címén a hagyaték $\frac{1}{3}$ -át tulajdonul kapja az özvegy házastárs. A megváltás a körülményektől függően, illetve az érdekelt felek megegyezése szerint történhet természetbeni megosztásban, vagy pénzbeli kiegészítés formájában. A megváltást a hagyatéki eljárás során kell a közjegyzőnél kérni. Záros határidőn belül az örökbehagyó halálától számított egy évig van helye ilyen eljárás kezdeményezésének.

A másik fontos változás ugyancsak a társadalmi, gazdasági viszonyok átalakulása folytán vált indokolttá. Ez az örökség részleges visszautasításának megengedése. A törvényes, illetve végrendeleti öröklés kapcsán általános szabály ugyanis, hogy az örökös az örökséget összességében utasíthatja vissza. A Ptk. 1960-ban vezette be a részleges visszautasítás lehetőségét a mezőgazdasági termelés célját szolgáló földre, a hozzá tartozó eszközökre és az állatállományra vonatkozóan. E kört szélesítette a módosított Ptk. azzal a szabállyal, hogy a részleges visszautasítás lehetőségét olyan vagyontárgynál is lehetővé tette, amely meghaladja a személyi tulajdonba kerülhető vagyontárgyak körét, ill. mértékét.

Ezzel kapcsolatosan a legfontosabb korlátozó rendelkezést említjük meg. 1971 óta minden család csak egy lakó és egy üdülőtelekkel rendelkezhet. A vonatkozó rendeletek szerint az öröklés útján tulajdonjogot szerezhetsz időlegesen több telekre is egy-egy állampolgár. Ilyen esetben azonban köteles záros határidőn belül értékesíteni az ingatlant, amennyiben ezt nem teszi meg, úgy eladási kényszer érvényesül. Az örökség részleges visszautasításának új módosított szabályozása most lehetőséget ad arra, hogy amennyiben ez az örökös számára személyi körülményeire való tekintettel kedvezőbb megoldást jelent, már eleve ne legyen tulajdonos és ne terhelje az ingatlan záros határidőn belüli elidegenítésének kötelezettsége.

2./ Változást hozott a módosított Ptk. az örökbefogadó és örökbefogadott és vérszerinti rokonai közötti öröklési kapcsolatban is. Az örökbefogadó és az örökbefogadott között következetesen megvalósul a módosított szabályozás szerint a vér szerinti gyermekkel azonos szabályozás. Az örökbefogadott gyermek az örökbefogadó szülők után a vér szerinti gyermekkel azonos feltételek mellett részesülhet köteles részben. Éppen az örökbefogadott gyermek érdekében viszont, tekintettel arra, hogy családjogi törvényünk az ún. titkos örökbefogadás intézményét is ismeri, a módosított Ptk. úgy rendelkezik, hogy titkos örökbefogadás esetén az örökbefogadott és vér szerinti rokonai között az örökbefogadás fennállása alatt nincs törvényes öröklési kapcsolat. Ebben az esetben csak az örökbefogadó és az örökbefogadott között van öröklési jogviszony. Az örökbefogadás titkosságának célja az, hogy az örökbefogadás folytán ne kerüljenek a gyermekek olyan lelki konfliktusba, amely zavarná az örökbefogadás tartalom szerinti megvalósulását. A titkos örökbefogadás kérdésében egyébként a gyermek érdekeinek különös figyelembe vételével a gyámhatóság határoz.

Az öröklési jog szabályait csak részben érinti, de ahhoz szorosan kapcsolódik a tartási szerződések és az ezzel azonos célt szolgáló öröklési

szerződések tárgyában történt módosítás. A módosítás abban áll, hogy tartási szerződést a jövőben jogi személy is köthet az arra rászorult eltartandó személlyel, s ehhez képest a továbbiakban a tartási szerződés fogalmi eleme lesz a közös háztartásban való eltartás, mert hiszen a tartási szerződés fogalmkörébe eső szolgáltatások mindegyike teljesíthető akkor is, ha a kötelezett egyben jogi személy. Jogi személy is tudja teljesíteni alkalmazottja, illetve tagjai utárá az eltartott ellátására, gondozására, gyógyítására, ápolására vonatkozó kötelezettségeit.

Ez a megoldás különösen a mezőgazdasági termelő szövetkezetek, mint eltartást vállalók vonatkozásában teszi lehetővé a tartási szerződések megkötését, kielégítve ezzel az ilyen irányú igényeket. Ez a szabályozás nem érinti a tartási szerződés tanács általi jóváhagyásának, illetve ellenőrzésének eddig is érvényesülő szabályait.

- . -

Kuminka Györgyné: Uttörőrovat

Kirándulás Esztergomba

1978. október 29-ére a pedagógus KISZ-alapszervezet kirándulást szervezett a nyolcadikos pajtások részére. Vasárnap délelőtt tíz órakor érkezünk meg vonattal az esztergomi pályaudvarra. Autóbuszra szállunk, amely a városhoz vitt el minket. Felmentünk a bazilikához, ahová ekkor még nem sikerült bejutnunk, mivel dr. Lékai László, esztergomi érsek, éppen misét mondott, II. János Pál pápa beiktatásának tiszteletére. Így az altemplomot tekintettük meg először. Itt láttuk az egyházi főméltóságok sirkamráit, valamint a török hódítást megelőző időkben megmaradt csonttereklyéket. Majd 263 lépcsőfokon felmentünk a nagy haranghoz, amely ma már elektromos árammal működik. Hasonlóan működik a toronyóra is, amelynek szerkezetével közelebbről is megismerkedhettünk. Folytattuk utunkat. Megnéztük a székesegyház kincstárát. Kisérőink szemléletes magyarázatának jóvoltából mi is gyönyörködhattunk a szebbnél-szebb, kézimunkájú miseruhákban, kelyhekben. Szemképrázttatók az ott kiállított szentségtartók és a püspöki gyűrűk. Amikor befejeződött a szertartás, betértünk a bazilika szentélyébe. Itt megcsodálhattuk süttői márványból készült kőoltárát, az érseki trónt, megnézhattuk I. István király ereklyéit is.

A sok látnivaló után, jól esett a séta, a hangulatos épületekkel tarkított városban, valamint a Dunaparton.

Fáradtan és mégis élményekben gazdagon tértünk haza.

László Mária

- . -

Egy kedves levél:

A múlt heti öreg-diák találkozó megható ténye felett nem térhetek napirendre, míg hangot nem adtam őszinte, szívből jövő köszönetemnek ezért a kedves figyelmességért. Meggyőződésem, hogy valamennyi résztvevő nevében állíthatom, mindannyiunknak kimondhatatlanul jól esett ez a kedves ötlet. Külön-külön érték a figyelmes fogadtatás, az igazgató ur, aki - bár személyesen nem ismert bennünket - mégsem zárkózott el a személyes részvételtől. A növendékek kedves műsora, az uttörő pajtások kulturált magatartása, amint az épületen végig kísérték és összességében minden közreműködő szívéllyessége.

Mindezt szavakkal nem lehet megköszönni. Valamennyien őszinte meghatottsággal fogunk erre a napra emlékezni. Ha ez valamennyire viszonzható, csak annyiban, hogy mindig hálával emlékezem mindarra, amit abban az épületben kaptam valaha. Az emberi tartást, az erkölcsi szintet és mindent, ami az életben való helytálláshoz szükséges. Ismételten szívből köszönöm mindannyiunknak ezt a nagyon kedves élményt.

Szeretetteljes üdvözléssel:

Berényi Etelka

- . -

K ö z l e m é n y

Eladnám vadonatúj - tranzisztoros rádióval felerősíthető - elektromos zongorákat. Érdeklődi lehet Budapesten a 859-725-ös telefonon, este.

- . -

Innen - onnan

Lapunk decemberi számában hosszabb cikkben foglalkoztunk - szövetségünk 60 éves fennállásának alkalmából - az intézmény történetével, a vakügy magyarországi fejlődésével és a felszabadulás utáni évtizedek, sorstársainkat érintő nagyszerű eredményeivel, fontos vívmányaival. Írásunk nyomán a Szabad Föld című hetilap 1978. november 12-i száma dr. BL tollából hosszabb cikket közölt "Nem látók, de épszívűek" címmel. Az írás alapbondsolatát idézzük:

A cikk szerzője megállapítja:

A Vakok és Gyengénlátók - igenis - százszázalékos "ép szívű" jó munkát végző, megbecsült tagjai társadalmunknak, akik az ő különleges helyzetüket tudomásul véve beilleszkednek társadalmunkba.

- . . . -